DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

AMERIKOS LDS ORGANAS DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAI

680 BUSHWICK AVENUE BROOKLYN 21 NEW YORK

Ir Korėjoje išaiškėjo Katynai

[illegible]

SOVIETAI PAREIŠKĖ PROTESTĄ

[illegible]

GRAIKIJOS KARALIENĖ [illegible]

PIENO STREIKAS UŽTRUKO

New Yorkas. — Pastangos susitarti nedavė vaisių. Nenusrojama vilties, kad greitai bus susitarta. Tuo tarpu gyventojai jau pajuto pieno nebuvimą. Jei streikuojančiųjų reikalavimai pakelti savaitinį atlyginimą 15 dolerių bus patenkinti, pienas patrangsias vienam litrui 2-4 ct.

Pranešimas apie žiaurumus Korėjoje daugeliui sutvirtina įsitikinimą, kad stengtis tartis su gangsterinėmis vyriausybėmis yra tiek pat kaip bendradarbiauti su mūsų Amerikos miestų gangsterių pasaulio [illegible] Lawrence.

VĖL APIE 3 DIDŽIŲJŲ PASIMATYMĄ

Londonas. — [illegible]

EISENHOWERIS ŽIŪRI ŠALTAI Į PASIMATYMĄ

[illegible]

SCENA IŠ TOLIMŲJŲ RYTŲ TEATRO

KAIP KORĖJOS BELAISVIAI AGITUOJAMI GRĮŽTI

[illegible] kinta, kad belaisviai į klausimus gali atsakinėti ir neatsakinėti. Tada prasideda valdinimas, aprašytas U. S. News and W. Report:

Agitatorius: Pagalvok, koks vargas tarp vielų. Sakyk, kad nori namo. Būsi tuojau repatrijuotas. Niekad nereiks grįžti tarp vielų.

Visi keturi agitatoriai, vienas per kitą, rodydami į palapinės duris: Eik pro šias duris. Negaišk. Tiesiai pro šias duris. Eik.

Belaisvis. Aš noriu grįžti. Noriu į Formozą. [illegible]

[illegible]

muitas pirmininkas duoda jam ženklą, kad jis išeitų.

Naujas agit.: Aš priklausau prie šios grupės. Aš esu čia visą laiką. Nuo šiol aš dirbsiu šioje palapinėje. Aš neišeisiu.

Švedas ir šveicaras prieštarauja, kad jis dalyvautų.

N. agit.: Švedų pulkininkas [illegible]. Pasisukdamas į belaisvį: Nebijok: aš čia būsiu; niekas nedrįs tavęs paliesti.

Visi agit. Eik su mumis. Niekas tavęs nepalies. Nebijok.

Pirmininkas patvarko, kad naujas agitatorius gali pasilikti. Šveicaras ir švedas prieštarauja. JT kariuomenės stebėtojai taip pat prieštarauja. [illegible] iš palapinės.

N. agit.: [illegible] Tavo draugais. Pamatysi savo motiną, brolį.

Belaisvis susiima vėl už galvos [illegible].

Komunistas vertėjas. [illegible] ir kreipdamasis [illegible]. Belaisvis sakosi [illegible].

Kom. agit. [illegible] Eik [illegible].

[illegible]

PAVERGTIESIEMS NE TIK SIMPATIJĄ REIKŠTI

[illegible]

Maršalas Paulus grįžo

Berlynas. — Vokietijos maršalas Paulus, 11 metų išlaikytas Sovietų nelaisvėje, esąs grąžintas į rytų Vokietiją. Jį bolševikai buvo numatę rytų Vokietijos kariuomenės vadu. Ar dabar jį paleis visai, ar norės juo naudotis, neaišku. Jo sūnus ir duktė gyvena vakarų Vokietijoje.

Dulles spaudžia dėl Triesto

Washingtonas. — [illegible]

[illegible] konferencijoje [illegible] Triesto grąžinimą [illegible]

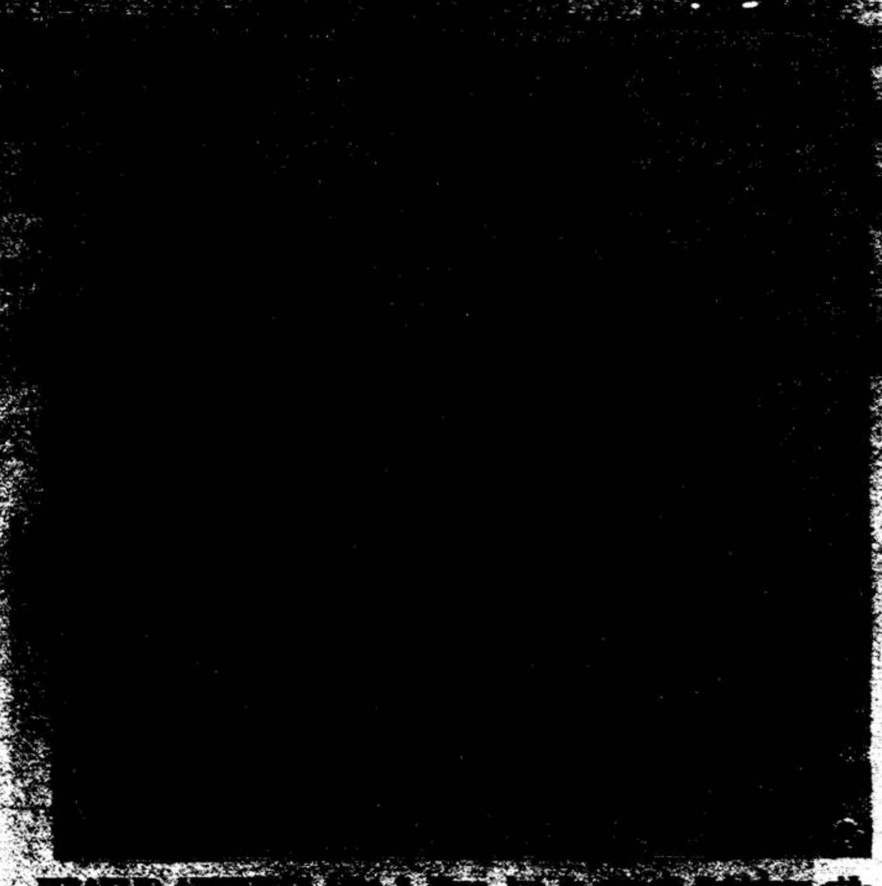

[illegible] Jordano upės vagą ir tuo palieēiama siena tarp Jordanijos ir Izraelio.

Kaip [illegible] Intelligence Service

Anglų [illegible] agentų, vadinami "Intelligence Service" vardu, [illegible] ir visur savo snapą įkišti. Neseniai pasirodė knyga, kuri atskleidžia daug paslapčių ir kritikuoja pačią organizacijos vadovybę kai ką nepaisinamai [illegible]. Knygą parašė buvęs seklys Great Pinto. Jis labiausiai kaltina kontršpionažo viršininką Sir Percy Sillitoe, kuris mėgsta propagandą ir leidžia skelbti apie savo 'slaptas' kelionės net po užsienį. Nors jis — rašoma knygoje, — niekam neduoda savo adreso, ir niekur nerasi jo telefono, bet užtenka, kad svetimas seklys užmes akį, ir per vieną parą galės sudaryti visų arti- [illegible]

Tokie kaltinimai nėra pirmi, bet Sir Sillitoe negalėjo niekaip atsisakyti savo silpnybių, nors dėl to nukentėjo "Intelligence Service."

Sekliai yra nusipelnę ir pagyrimų. Labiausiai anglų seklius yra pagyręs prieš 12 metų jų didžiausias priešas—Himmleris. Kai karui pasibaigus, sąjungininkų kariai įsiveržė į Gestpo būstinę Berlyne, ten rado knygelę su užrašu "visiškai slaptai". Knyga buvo išleista 1942 su Himmlerio įžanga ir joje smulkiai surašyta viskas apie "Intelligence Service", kad nacių karininkai ir šnipai geriau pažintų britų seklius. Tarp kitko Himmlerio įrašyta: "Slaptasis britų sekimas turi 300 m. patirtį. Reikia jam priskirti didelius nuopelnus kuriant ir saugojant britų imperiją. Britai šnipinėjimą padarė menu ir taip jį aukštai iškėlė, kad paskutiniu laiku sunku jį pralenkti."

Tikrai anglų "Intelligence" yra senas. Sekimo idėją anglai pasiskolino iš senų laikų Venecijos respublikos, kuri buvo mokytoja išvogti paslaptis. Elzbietos I laikais Anglijoje sekimas stojosi ant kojų ir ėmė lenkti kitų valstybių seklius. bet kyla klausimas, ar ir šiandien taip yra? Karo metu keli stambūs nepasisekimai, o ypač pokariniu metu atominėj eroj, tokie stambių svetimųjų šnipų [illegible] McLean ir [illegible] visi šitie atlikti žygiai per paskutiniuosius 12 metų, kurie patys kalba už save.

*

Suskirstymas į organizacijas

Anglų sekimo organizaciją sudaro 7 atskiros karinės ir civilės organizacijos: [illegible] renka slaptas žinias užsienyje — šnipinėja; kitos 3 rūpinasi vidaus saugumu. Tarp šitų veikiančiųjų pati svarbiausia yra "Secret Service", kuri tiesiogiai yra Foreign Office— užsienio ministerijos žinioje, o jai vadovauja atskiras niekam nežinomas asmuo. Šių agentų yra viso pasaulio šalyse, ir jų pareiga rinkti karines ir politines žinias, o tuo pačiu pamaišyti kortas ir kitų valstybių agentams, kurie taip pat veikia jiems paskirtose teritorijose.

Į šiuos agentus, esančius draugiškose ir priešų valstybėse, karo ir taikos metu, gali kreiptis anglų užsienio ministerija ir prašyti reikalingų informacijų. Pasiųsti agentai puikiai kalba ne tik to krašto kalba, bet ir įvairiausiais dialektais. Kiekviena iš 548 indų tarmė turi savo specialistą, netrūksta jų arabų tarmėms ir painiems japonų ženklams išreikšti ir suprasti.

Nežinoma lenkaitė išgelbėjo Londoną

Šnipo darbas pilnas pavojų ir sunkus. Užtektų vienos ma- [illegible] valstybėms. Jei vokiečių V-1 ir V-2 [illegible] ant Londono dar 1944 — per vėlai, kad [illegible] vokiečių laimėjimą, tai londoniečiai turi būti dėkingi tam nežinomam jų sekime didvyriui, kuris, gerai apmąstęs, užleido anglų bombonešius ant Panemundės 1943 m. vasarą.

Ten vokiečiai buvo įtaisę pagrindinę V-1 ir V-2 laboratoriją. Oro puolimo metu žuvo per 200 geriausių vokiečių technikų ir pats Luftwaffės vadas gen. Jaschonnek. Anglai puolė netikėtai pavakariais kaip tik tą valandą, kada Panemundė- je [illegible]

Tik po [illegible] sužinota, kad tai padarė [illegible] lenkų kilmės mergaitė, kuri [illegible] tarnybose, rekomenduojant anksčiau nacių partiniams.

Tuoj po oro puolimo, vokiečiai šoko ieškoti griuvėsiuose įvairiausių smulkmenų, kurios buvo reikalingos tolimesniems tyrinėjimams, o kartu norėjo nustatyti to išdavimo paslaptis. Tarp daugelio lavonų buvo rasta ir žuvusi raštininkė. Jos švarko kišenėje užtiko kelių mėnesių senumo Londono autobusų bilietą, kažkaip per neapsižiūrėjimą užsilikusi. Buvo aišku, kad ji užvedė anglus, bet jos tikrosios pavardės ir šiandien vokiečiai nežino, o anglai neskelbia. (b. d.)

AKYS TEISINGAI KRYPSTA Į LIETUVIŠKĄ JAUNIMĄ

SPAUDA

Garsas spalių 22 skelbia apie LRKSA jaunimo vajų — pritraukti kuo daugiau jaunimo į šį katalikų apdraudos susivienijimą. Tačiau suprasta, kad jaunimui patraukti ir įjungti reikia naujų metodų, kurie atitinka jų dvasią. Dėl to 1954 m. skelbiamas Chicagoje jaunimo sąskrydis — su sporto olimpiada, su meno festivaliu ir jų konkursais. Dalyvio išlaidas apmokės Susivienijimas, jeigu bus įvykdyta naujų narių kvota.

Gerai, kad jaunimu tinkamai susidomėta. Iš kitos pusės praverčia prisiminti, ką tie jaunimo vadai apie save galvoja ir kokius sau uždavinius dabar prisiskiria. Aiškius, konkrečius uždavinius? Tuo atžvilgiu įdomus paskutinis "Vyties" nr., jubiliejinis, kuris į tą klausimą atsako savo esamų ar buvusių vadų žodžiais. Ten dabartinis vyčių pirmininkas A. Vasiliauskas kalba, kad "kova už Lietuvos laisvę Vyčiuose šiandien yra pagrindiniu punktu." Konkrečiai jis nurodo, kaip jie tą kovą supranta. Štai, sako, "per Lietuvos reikalų komitetą, pirmininkaujant kunigui Jonui C. Jutkevičiui, daug yra padaryta... per pastaruosius metus vyčiai yra parašę apie 23,000 laiškų Lietuvos laisvės reikalais." Tai labai teisingas kovos kelias. Tačiau pirmininkas pasigenda vyresniųjų pagalbos: patarimų ir piniginės paramos; taip pat nori, kad naujai atvykusieji eitų pas vyčius. Leonardas Šimutis pataria vyčiams bendradarbiauti su ateitininkų organizacija, kad susidarytų didžioji talka religinėms ir tautinėms brangenybėms išlaikyti.

Amerikos gimusiame jaunime tikrai reiškiasi įdomus judėjimas lietuvybės ir Lietuvos linkme. Reikia tik jį su meile paremti.

Išpardavinėja lietuviškas mokyklas

Drauge spalio 24 Dr. P. Mačiulis rašo, kad Brazilijoje Sao Paulo mieste lietuviai turėjo penkias mokyklas nuosaviuose namuose. Tuos namus lietuviai įsigijo Lietuvos valstybės ir iš dalies Užsienio Lietuviams Remti Draugijos lėšomis. Visose mokyklose mokėsi apie 500 vaikų. Dr. Mačiulis rašo, kad viena iš tų mokyklų konsulo pareigas einančio Polišaičio buvo parduota dar prieš antrąjį karą Paskui likviduota buvo antroji mokykla, kad galėtų mokytojams kompensacijas išmokėti. Dabar pasiekusi žinia, kad rengiamasi ir trečią mokyklos namą likviduoti. Mačiulis ir kelia klausimą, ar tai daroma su lietuviškų veiksnių žinia ar vieno Polišaičio atsakomybe. Bet "mes visi tie lietuviai, kurie su dideliu vargu tuos pastatus statėme... tokios likvidacijos niekaip negalime nei suprasti, nei įsivaizduoti, kadangi tokiu keliu einant ruošiamos lietuvybei išlaikyti pakasynos," baigia autorius.

ATOMINĖ [illegible] į Vokietiją prie Mainzo.

ATOMINĖ ENERGIJA ELEKTRAI

Chicago. — Atominės energijos komisijos narys T. E. Murray paskelbė, kad Amerika statys didžiules atominės energijos įmones taikos reikalams. Atominė energija būsianti vartojama elektros jėgai gaminti. Šiuo keliu bus perimta atominėje srityje vėl iniciatyva į Amerikos rankas. Tačiau išlaidos sieks dešimtimis milijonų, ir be vyriausybės paramos įmonių statyba negalės išsiversti. Iš pradžių elektra būsianti brangesnė nei anglies ar vandens jėga pagaminta.

Berlyno burmistru vietoje mirusio Reuterio išrinktas Dr. W. Schreiber, CDU.

● **Pašto tarifas nuo lapkričio 1 d. padidinamas. Laiškai į užsienį, išskiriant Kanadą ir Meksiką, apmokami 8 ct. Taip pat padidinti pašto tarifai siuntiniams į užsienį.**

"Liaudies vyriausybės" pietų Amerikoj

Po komunistinės valdžios atsiradimo Britanijos saloje Gyyanoje, akys daugiau nukreipiamos ir į kitas valstybes — ypačiai į pietų Ameriką, kuri yra kupina socialinio parako komunistiniam perversmui.

Labiausiai į komunistų rankas tyliai perėjo pietų Amerikos valstybė Guatemala. Jos ypatingai svarbi strateginė padėtis. Ji prie Panamos kanalo. Karo metu amerikiečiai suprato jos strateginę reikšmę ir ten pasistatė tris didžiuosius aerodromus. Iš jų į Panamos kanalą dvi valandos kelio, į Texas naftos laukus trys valandos.

DIPLOMATINIS įėjimas veide Abdel Khalek Hassouna, Arabų Lygos gen. sekretorius, kai jis lūžęs iš pasitarimo su prez. Eisenhoweriu. Buvo kalbama dėl Izraelio ir Jordano valstybių konflikto.

Maskva žinojo, kur taikyti slaptą smūgį.

Šiandien Guatemalos prezidentas pulk. Jacobe Arbenz Guzman iš visų pusių apstatytas komunistais aukštaisiais pareigūnais. Maskvai ištikimas komunistas vadovauja profesinėms sąjungoms, kom. partijos sekretorius ūkininkų sąjungai. Visi laikraščiai ir radijas, kurie yra vyriausybės žinioje, vadovaujami komunistų. Paties prezidento asmeninis sekretorius Maskvai ištikimas. 1944 jau kariuomenė išvalyta, ir nuo tada vietoj kadro karininkų išmugeliuota daug partinių karininkų. Kai kariuomenės vadas pastebėjo, kad su kariuomene negerai, ir pradėjo protestuoti, vienos inspekcijos metu buvo užmuštas. Žmogžudžiai buvo visiems žinomi, bet jie buvo laisvi, nes policijos viršūnėse taip pat sėdi komunistai. Atstovai kitose valstybėse ištikimi Maskvai, o kominformo agentai iš savo centro, iš Bulgarijos, nuolatos čia siųva.

Guatemalos užsienių reikalų ministeris nutraukė visus santykius su pietų Amerikos valstybių sąjunga, nes tokia buvo Maskvos valia.

Kai Stalinas mirė, Guatemala buvo vienintelė iš Amerikos valstybių, kurios parlamentas 3 minutes sustojęs Staliną gerbė.

Jei nebus sutvarkyta kaip Guyanoje, iš čia galima laukti Maskvos šuolio, kai ji bus tam pasirengus.

AR DIDELĖ PONO ATSTOVO ALGA?

Anglijos parlamento speciali komisija ištyrė, kiek parlamento atstovai gauna algos kituose kraštuose. Paaiškėjo, kad labai nevienodai. Daugiausia, žinoma, gauna Amerikoje: 15,000 dol. metams algos, dar 26000 visokioms išlaidoms ir kitus 15,000 sekretoriui ir biurui. Kelionėms taip pat gauna. Britanijos MP gauna 1000 svarų ir nemokamą važinėjimą tarp Londono ir rinkimų apygardos. Kituose kraštuose Europoje atlyginimas svyruoja tarp 2,000 dol. Danijoje ir 5,000 Turkijoje. Vokietijoje atstovas metams gauna 7,500 DM (arti 2,000 dol.), dar atsiskaitytinai iki 300 DM mėnesiui įvairiems reikalams. Už buvimą Bonnoje tarnybiniais reikalais gauna dar dienpinigių 30 DM. Geležinkeliais dovanai gali važinėti pirma klase, o jei reikia automobiliu tarp gyvenamosios vietos ir Bonnos, gauna atlyginimą už kilometrą po 0,25 DM.

Prisimink tuos, kurie viską prarado ir nieko neturi. Aukok tremtiniams.

Pagal naująjį įstatymą 3,000 lietuvių galės įvažiuoti į Ameriką, jei tu padėsi jiems savo auka.

Skaudu motinai, kai kūdikis prašo duonos, kurios ji neturi. Padėk jai.

FORD TUDOR—Amerikos žemiausios kainos V-8 sedanas

Palyginkite V-8-sius ir, pamatysi, kad Fordo Tudor yra žemiausios kainos ir biznio vežimai pigiausi iš visų! Kaip visi šių metų Fordai, jie pasižymi tyliausiu ėjimu. Jie teikia jums važiavimą, kuris stebuklingas visais keliais.

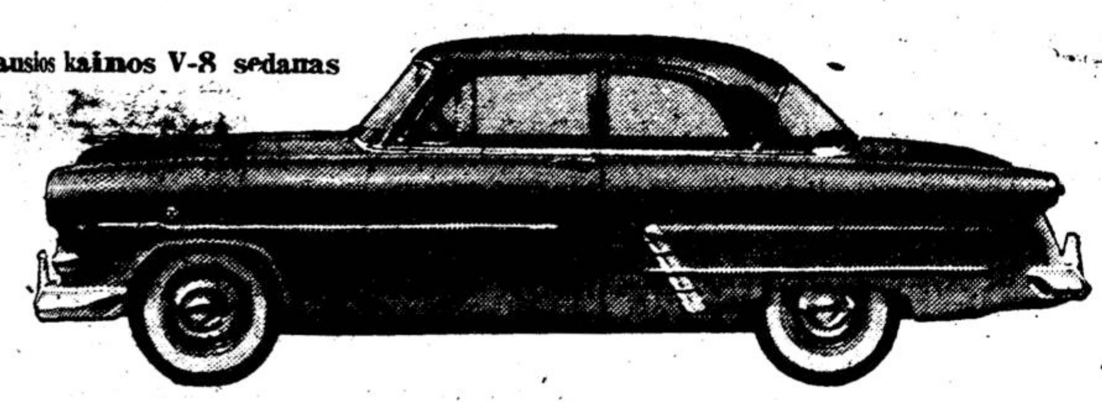

Čia yra Amerikos žemiausios kainos V-8-ji...

ir jie visi daugiau verti juos perkant, daugiau verti juos keičiant!

FORD VICTORIA—Amerikos žemiausios kainos V-8 pagrindinis

Susipažink su Amerikos "puikiausiai aprengtu" automobiliu — Fordo Victoria. Jo kūnas gerai suveržtas. Ir už jo virinto emaliaus puošmenų rasi vienintelį žemų kainų rūšyje V-8. Aprūpintas Fordo automatiniu Power pilotu, duoda 110 a. j. aukštos įtampos BĖGIMĄ reguliarinėj padėty.

FORD RANCH WAGON—Amerikos žemiausios kainos V-8 station vagonas

Dviejų durų Ranch Wagon gaunamas ir su Fordo Six. Talpina 6 keleivius, greitai paverčiamas pakrovimui su 8% pėdos ilgiu iki užpakalinių durų. [illegible] Country Sedan ir [illegible] Country Squire. Abeji V-8 jėgos.

FORD SUNLINER—Amerikos žemiausios kainos konvertibilis V-8

[illegible]

Fordo Master-Guide, Fordomatic ir Overdrive priedai ekstra kaina.

F.D.A.F.

Ford ...vienintelis V-8 žemųjų kainų rūšyje!

P. S. [illegible]

[illegible]

Published Semi-Weekly [illegible]

FRANCISCAN FATHERS

Entered as second class matter [illegible] Act of March 3, 1879 [illegible]

SUBSCRIPTION RATES [illegible]

Domestic yearly [illegible]
Brooklyn, N. Y. [illegible]
Half year [illegible]
Foreign [illegible]

Laikraštį tvarko Redakcinė [illegible]
Straipsniai ir korespondencijos [illegible] straipsniai [illegible] ir grąžinami tiktai [illegible] žyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos [illegible] ir kalbą redakcija [illegible]

Pasisako dėl Kongreso

APIE KONGRESĄ, kuris įvyksta lapkričio gale Chicagoje, ką manote? Kokie ten klausimai turėtų būti svarstomi ir manifestuojami? — paklausėm keletą lietuvių veikėjų.

Beveik visi minėjo du klausimu. Vienas — tai manifestuoti pritarimą ir paramą Kersteno rezoliucijai vykdyt... Tikrai, rezoliucija Baltijos kraštam turi milžiniškos politinės, moralinės reikšmės. Ji reikšminga ir pačiai Amerikai. Europos spauda labai gausiai ją suminėjo, nes ji dar sykį visam pasauliui demonstruoja Amerikos aukštąją politinę misiją — stovėti pasauly teisės, teisingumo ir laisvės sargyboje.

Tačiau tos pačios jėgos, kurios priešinasi šitai Amerikos politikai ir stengiasi ją palaidoti, yra priešingos ir Kersteno rezoliucijai. Juo labiau stiprės tos politikos priešininkas, juo bus daugiau kliūčių ir Kersteno rezoliucijai vykdyti. Dėl to, kol darbas neprivestas iki galo, visada jam gresią pavojus būti pusiaukelėje susiaurintam, nutrauktam, jo reikšmei sumažintai.

Budėti reikia. Jei Amerikos įžymieji žmonės budi dėl Amerikos politikos kom. Kinijos reikalu, lietuvių visuomenei reikia tiek pat budėti dėl šios rezoliucijos. Visuomenės laiškai, telegramos prisidėjo, kad Atstovų Rūmai rezoliuciją priėmė. Lietuvių kongresas turi būti tas didžiulis balsas, kuris paremtų ligšiolinę Amerikos vyriausybės politiką ir sutrukdytų bet kurias viešas ar slaptas pastangas sumažinti tos rezoliucijos reikšmę. Kartojam: budėti reikia.

★

Antras klausimas, kurį daugumas veikėjų priminė — tai pačių lietuvių vidaus reikalas, lietuvybės išlaikymas ir jai išlaikyti reikalingosos lietuvių bendruomenės. Kongresas ir čia turi virsti galingu balsu į pačių lietuvių sąžines, kad jie nesustotų pusiaukelėje į pilną susiorganizavimą. Kartą apsvarstę, paskelbę pritarimą bendruomenėm, Amerikos lietuviai turi padaryti dar naują žygį — tas bendruomenes nedelsiant suorganizuoti, kur jų dar nėra.

Kur stiprus tarp savęs susiorganizavimas ir susiklausymas, ten galingesnis balsas ir politiniais klausimais; ten didesnė piniginė duoklė viešajam reikalui; ten lengviau visi sumanymai įvykdomi.

Anie pakalbinti veikėjai reiškė viltį, kad Chicagos kongresas sudarys naują šiltą atmosferą, kurioje bendruomenės vėl ims sparčiau dygti ir—svarbiausia—veikti.

★

Kai kas suminėjo ir trečią dalyką—mesti šūkį, kad atėjo laikas lietuviam gausiau brautis tuo tarpu į Amerikos vietinį administracijos aparatą ir kitiem lietuviam juos vieningai paremti...

Anie siūlymai plaukia iš konkretaus gyvenamo laiko reikalavimų ir negalima jiem nepritarti.

[illegible] ... ar kitur. Dėkingumo [illegible] draugams Amerikoje [illegible] jautriai, kai šis gauna iš ten ne tik siuntinį, [illegible] bet net laišką. [illegible] laiką, iš kurio jis pa[illegible], kad tie jo akyse laimingieji jo neužmiršo. Šitie jautrios širdies žmonės lengva ir sukiršinti, kad vienam momentui jie virstų priešais visiems. Paskui vėl atsileidžia ir gyvena laukimu, kaip tas, anot prof. A. Maceinos, Odisėjas, kada Pasidono rūstybė pasibaigs, ir jie galės grįžti.

Tarp šių "nulikusių" žmonių išauga nauji veikėjai, jų dvasios vadai. Taip pat naujo tipo. Ne tokie kaip nepriklausomoje Lietuvoje. Ne tokie ir kaip Amerikoje. Mano dėmesį atkreipė į vieną iš jų. Tai kunigas, išaugęs jau tremtyje, tremtinių vienoje kolonijoje kapelionas. Jis neturi savo ofiso, į kurį lankytųsi nustatytu laiku jo ganomieji. Jis lankosi pas juos. Jis sau maža ką beturi, nes visa, ką gauna, išdalina labiau už jį reikalingiems. Šventomis dienomis jis nelaukia tik prie altoriaus, bet pirma jo žiniai pavestu automobiliu suvežioja senelius ir senutes, kurie atokiau nuo bažnyčios gyvena. Vaikams, einan- [illegible] Tėvas A. Bernatonis, OFM. Cap. Jie yra lengvina tremtiniams "laukimą."

★

Kitame Vokietijos kampe, prie Godesbergo, netoli Bonnos, ant kalno "Annaberg" sutikau kitą dvasios vadą, tiek pat nepalaužiamos energijos ev. kun. Urdzę. Šioj vietoj jis suorganizavo krikščioniškosios misijos studentų pabaltiečių bendrabutį. Puikus vaizdas nuo kalno į Reino pusę; kitados dvaro rūmai, dabar senę ir persenę. Urdze dabar griauja ir iš naujo stato. Rūmus atnaujino. Juose jau gyvenama, ir Baltijos instituto konferencija juose buvo. Buvę tvartai virsta pamažu gyvenamom patalpom ir dirbtuvėm. Nelengvas tai darbas, dirbant daugiausia savomis rankomis.

Dabar ten gyvena 9 lietuviai studentai, ir 7 estai ir kiek daugiau latvių. Gyvena ten ir keli amato mokiniai, kuriems mokslas trunka trejus metus. Pažymėtina, kad šito bendrabučio organizavime dalyvauja ir Vokietijos socialinių reikalų ministerija savo piniGais. Ji moka už kiekvieną amato mokinį mėnesiui po 30 [illegible] Toliau eina piniginiai sunkumai. Už visus rūmus ir žemę sumokėta 200,000 DM. Po ketverių metų artėja terminas sumokėti 75,000 DM hipote- [illegible] prie Bayreutho ūkį. Viena šeima padovanojo 34 ha su namais, kad būtų įsteigtas "Christlicher Jugendhof". Ū- [illegible] jingti.

★

Tokie nauji dvasios vadai iškyla, sakytume pilkieji dvasios vadai, nes naujose salygose kalasi į gyvenimą nauji žmonės, kurie ne tik reikalingi pagalbos ir globos, bet kurie duodasi apaštalaujami kasdieniniais darbais ir gyvuoju pavyzdžiu.

J. B.

AR AMERIKA SKAITO DAUGIAU UŽ EUROPĄ?

GALLUPO JUODAS BRŪKŠNIS PER AMERIKOS VEIDĄ

Dr. G. H. Gallup nuo 1935 metų yra Amerkos Viešosios Nuomonės Instituto direktorius. Jis su savo štabu surenka žinias, ką visuomenė galvoja apie tą ar kitą visuomenės žmogų, ar kurį atsitikimą. Bet šiuo tarpu jis surinko žinias, apie pačią Amerikos visuomenę, apie jos intelektualinį domėjimąsi, bendrąji išsilavinimą.

Mes, amerikiečiai, — sako Gallup — vis daugiau gauname laisvalaikių. Bet kam tuos laisvalaikius sunaudojame? Mes daugiau keliaujame; daugiau laiko skiriame kasdien televizijai ir radijui. Tačiau maža žymių, kad augant laisvalaikiams augtų intelektualiniai interesai. Skaičius valandų, kurias amerikiečiai skiria rimtam skaitymui, svarstymui ar įvairioms studijoms, tikrai yra nedidesnis kaip anksčiau. Savo laisvalaikius panaudojame, kad išvengtume intelektualinės veiklos. Per pastaruosius dvejus metus bendradarbiai ir aš ištyrėme, kam sunaudoja amerikiečiai laiką nuo pat atsikėlimo iki grįžimo vėl į lovą.

Ir toliau Galup dėsto amerikiečių intelektualinio domėjimosi, ar tikriau nesidomėjimo, faktus. Vienas — JAV gyventojai knygas perka ir skaito mažiau nei kitose moderniose demokratijose.

Vidutinis anglas skaito tris kartus daugiau nei vidutinis amerikietis.

Domėjimasis knygomis tuojau atsiliepia į knygynų, knygų krautuvių skaičių. Tokių krautuvių Amerika turinti 1450. Jeigu Amerika norėtų jų turėti tokia proporcija kaip Danija, kurioje gyventojų yra pusė tiek kaip New Yorko mieste, tai Amerikai reiktų turėti ne 1450, bet 23,000. Knygos gaunamos ir viešosiose bibliotekose. Amerikoj jų esą 7,500. Švedija jų turi 3500. Jei pasakytume pagal gyventojų proporciją, tai Amerika turėtų turėti ne 7,500, bet 77,000 tokių bibliotekų.

Bėgamaisiais metais kišeninių knygelių iš kioskų ir kitų pardavimo vietų Amerikoje išpirkta 200 mil. Tačiau prieš mesdami kepures į viršų —sako Gallup — atkreipkime akis į porą faktų. Pirmas —didžioji dauguma tų knygelių yra pramoginės — nuotykiai, meilė, kriminalai. Kitas faktas — tris ketvirtadalius visų tų knygų pirko tik 10% visų gyventojų.

Apie 60 žmonių iš 100 nuo 16 metų amžiaus savo gyvenime nepirko jokios knygos.

Gindami amerikietį skaitytoją, galime sakyti, kad amerikiečiai yra tauta, skaitanti ne knygas, bet žurnalus, magazinus. Milijonus žurnalų skaito sykiu su 54 milijonais kasdien išeinančių laikraščių. Bet ir juose daugiausia skaito pramoginius dalykus.

Gallup mano, kad tautos gyvenimui esminis klausimas palaikyti visuomenėje intelektualinį domėjimąsi, išlaikyti pusiausvyrą tarp pramoginio ir rimtojo skaitymo. Jis mano, kad tam reikia iš pagrindų pakeisti pažiūras į auklėjimą ir auklėjimo sistemą. Reikia įsteigti jaunimui ir visuomenei, kad mokomasi ne tik tam, kad geresnę socialinę vietą užimtum ir kad mokslas nesibaigia su mokyklos baigimu bei diplomo gavimu.

Intelektualinis renesansas, sako Gallup, turi prasidėti per universitetus ir kolegijas. Jis kritikuoja universitetų ir kolegijų sistemą, kuri atmušanti norą ir įpratimą knygas skaityti. Didžiausias ten priešas esą vadovėliai. Esą perdaug laikomasi vadovėlio teksto įsikibus. Net profesoriai savo paskaitose vadovėlio medžiagą arkartoja. Dėl to daugelis studentų ir susidaro įspūdį, kad vadovėlyje yra visa išmintis ir kitos knygos nereikalingos. Galup reikalauja artėti prie europinių universitetų, statydamas jiems reikalavimą, o be viso to — domėtis viskuo, kas yra pasaulyje šiandien ir kas buvo vakar.

Tam turi būti skiriama ir mažutė dalis gausėjančių laisvalaikių.

KONGRESMANO KERSTENO sutikimas New Yorko uoste. Spalio 13 d. kongr. Charles J. Kersten, Pabaltijo Komiteto pirmininkas drauge su savo šeimos nariais ir Informacijos Centro direktore p-le M. Kižytė sugrįžo iš kelionių Europoje. Juos pasitiko ALT Vykd. Komiteto nariai ir gausus būrys visuomenės atstovų. Iš kairės į dešinę: A. Rudis, Mrs. Kersten, L. Šimutis, kongr. Kersten, Miss Kersten, M. Vaidyla, Dr. P. Grigaitis, Barbara Darlys, M. Kižytė, Stakaitienė ir Jurgėlienė.

LEGIONININKAS N.N.

TAIP, KAPITONE!

Nuotrupos iš prancūzų svetimšalių legiono

2.

VIENAS iš kandidatų į legioną, klausinėjamas dar Marselyje, atvirai prisipažino:

— Iškrausčiau įmonės kasą.

— Gerai, — atsakė karininkas.— Gerai, žinoma, ne tai, kad svetimus pinigus prašvilpei. Daugiau taip nedarysi ir būsi savo skyriaus kasininkas. Sutinki?

— Taip, kapitone, sutinku. Garbės žodis!

Pasitikėjimas jį pastatė ant kojų. Jis buvo geras kasininkas. Toks, tur būt, buvo ir anksčiau, bet viena pagunda, kuriai neatsilaikė, jį buvo beritinanti bedugnėn. Taip jis manė. Atsirito užuovėjos ieškoti legione ir ją rado.

Tačiau nereikia manyti, kad legionas tėra atgailaujančių nusikaltėlių pataisos namai. Yra tų nuodėmingų žmonių, bet ne daugiausia. Juos persveria nuotykių mėgėjai, gyvenimo palaužti žmonės, kurie jau ieškojo virvės arba dairėsi į vandenį nuo aukšto tilto, o daugiausia yra politikos pasikeitimų aukos. Dar 1920 metais į svetimšalių legioną daug sugurgėjo gudų ir ukrainiečių, 1925 metais Mussolinis suvijo čia italų socialistus, 1934 metais Hitleris atvarė savo krašto demokratus, 1938 metais atbėgo raudonieji ispanai, 1945 metais užplūdo persekiojami fašistai, naciai ir bolševikų pavergtųjų kraštų vyrai. "Jei galėtų, iš ten jie atvyktų čia visomis armijomis", — mums pasakoja tie "laimingieji rusai" po baltu katiliuku. Taigi legionas pápilnėja tautų sukrėtimo dienomis. Jos čia prikrečia jaunų ir stiprių vyrų.

Kai jie išsijojami ir surūšiuojami, sodinami į laivus ir vežami į Sid-Bel-Abbes. Ten jų laukia svajotasis baltas katiliukas, bet pirma reikia perplaukti Viduržemio marias. Aš nesakyčiau, kad žmogų čia užpuola jūros liga. Marios dažnai būna ramios ir nesupa. Plauki taškydamasis kaip per didžiulį ežerą. Bet kaip tik tada tave užklumpa nerimastis. Nerimai, kol priėmė, ištardė, išpurtė kaip elgetos kišenę. Dabar jau gali atsipūsti ir susimąstyti. Aiškiai jauti, kad plauki į naują gyvenimą, palikęs margąjį už savęs. Tai dvelkteli kažkokiu gailesčiu, ir beveik visiems. Kone visi būsimieji legionininkai dabar pirmą kartą suserga vadinamąja "cafard" liga — nusivylimu, nostalgija, kuri aplankys dar ne vieną kartą ir saisumoje.

KAI PASIEKI Afriką, patenki į CP 3 dalinį. Tai perėjimo kuopa. Joje nėra kada nei atsikvėpti nei susivokti, padėtas ant priekalo. Iš tavęs kala legionininką. CP — yra tikroji svetimšalių legiono kalvė.

— Čia mes iš jų turime nukalti naują žmogų, — aiškina pulkininkas vyrams iš viso pasaulio kampų ir visų kalbų; aiškina tiesiai ir per vertėjus, kol bus įkalti pirmieji prancūziški komandos žodžiai.— Mūsų uždavinys padaryti jus atsparius bet kokiems smūgiams ir pavojams. Užmirškite, kas buvote. Dabar esate tik legionininkai.

Po 5-6 mėnesių vyrus taip aplando, kad jie jau eina per ugnį ir vandenį. Jų tarpe jau nebūna daugiau rusų, vokiečių, ispanų, lenkų ar italų. Lieka tiktai vienas vardas — legionininkas.

To vardo pasiekiama savo kailiu ir prakaitu. Jis liejasi be jokios atvangos per ištisus tuos mėnesius kaip uždarytam katile, iš kurio nei žingsnio į šalį nepaeisi. Laisvės išeiti nėra. Pasiilgsti kitų žmonių, prilimpa vėl ta nelemtoj "cafard". Jos "bacilons" sukelti užtenka mažo menkniekio: švystelėjimo praėjusių dienų, pasivaidenusio kurio mielo veido, iškritusios fotografijos iš tavo menko krepšelio, kelių dainos žodžių, kurie prasiveržia nejučiom. Susiegia tada nežmoniškas nusiminimas, ir nieko kito tada nenorėtum kaip tik bėgti, bėgti, kur kojos neša, paspardant tą baltąjį katiliuką...

Nežinau, kas iš legionininkų negalvoja apie pabėgimą. Tai kasdieninė mūsų duona, nors labai karti. Bėgti yra nusikaltimas, toks pat, kaip ir [illegible] je kariuomenėje, kur pagautą pristato teismui, o karo metu —ir kulkai.

Legione tie reikalai sutvarkomi "šeimyniškai", akis į akį su viršininku, kaip pridera padoriem žmonėm. Ana, vieną kartą buvo pagauti besprunką 4 belgai. Jie atsidūrė pas kapitoną. Jis paklausė:

— Tai ką, vyrai, užėjo pagunda pasiekti namus?

— Taip, kapitone.

— Vadinasi, esate reikalingi poilsio. Aš suprantu. Pasilsėsite 30 dienų pavėsyje. Bus proga pamąstyti, ar verta kitą kartą bandyti. Gali tekti brangiai užmokėti. Aišku?

— Taip kapitone.

Pavėsis trisdešimčiai dienų suteikiamas rūsyje. Reikia miegoti ant plikos žemės. Bet geriau negu karo teismas arba drausmės kuopa. Ten gyvenimas vargiai bepakeliamas. Bet ten ir pakliūva tiktai didieji nusikaltėliai: vagys ir girtuokliai.

GARBĖ ir pinigas legione labai sunkiai kalami. Pinigo temoka 10,000 frankų į mėnesį. Tai nedaug už mūsų triūsą ir gyvybės riziką. Doleriais vargu išeis 30. Kai nuveža į Indokiniją, moka kiek daugiau. Vienas kitas priedas gaunamas už laimėtus garbės ženklus. Visai jau pakenčiamai atlygina garbės legione, bet į jį prasimušti galima tik per ugnį: gausi garbę arba grabą.

Legione gyvenimas kietas. Tik dvi dienas į metus turime visišką laisvę ir pasijuntame kaip žmonės. Gali tada paūžti ir išsigerti. Tai būna sausio 6 ir balandžio 20. Gaila, kad tos dvi dienos yra arti viena kitos. Geriau, kad jos metus lygiomis dalytų, bet jos atsitiktinai taip susiklostė.

Trys Karaliai mums atneša "karališką" dieną. Tai būna sausio 6. Tada išsirenkame savo "karalių" vienai dienai. Nuo saulės užtekėjimo iki nusileidimo jis gauna valdžią įsakinėti net karininkams ir paleisti legionininkus iš "pavėsio". Praeina ta "karališka diena", ir vėl pasipila pilkos ir sunkios legionininko valandos su "cafard" antpuoliais.

Kita šventė, kai mums vėl leidžia paūžti, ateina balandžio 20. Ji yra iš legiono istorijos ir vadinama "Camerone". Tas vardas kartu su garbe ir ištikybe yra aukso raidėmis išrašytas legiono vėliavoje. Ten į įrašė 60 narsių legionininkų dar 1863 metais, kai jis Meksikoje, Camerone kaimelyje, pusę dienos laikėsi prieš 2000 juos apsupusių priešų. Nei vienas nepasidavė gyvas. Nuo to laiko "Camerone" yra legiono šūkiu, o metinė sukaktis visada atžymima laisvu pasivaikščiojimu ir girkšnojimu. Laukiame 100 metų sukakties — gal tada paleis visą legioną, nes prie atominių ginklų, iš Prancūzijos rankų besprūstant dar ir kolonijoms, vargu ar jis bebus reikalingas. Bet kas iš mūsų ištvers iki to laiko ir kas bepaliks, neužžarstęs kaulų Afrikos dykumos smiltimis ar nepalaidojęs jų Indokinijos džiunglėse?

Indokinijon veža iš Mers-El-Kebir uosto, kuris yra už 50 mylių nuo pagrindinės legionininkų bazės. Sėdami vyrai dainuoja, tikisi pasivaikštyti po svetimas šalis ir laisve, pradėti margesnį dar gyvenimą, kad ir su pavojum. Grįžtantieji ilnešami iš laivo ant neštuvų, kiti prilaikomi nulipa su medinėm kojom. Daug jų medžiau iki tos dienos, kai su daina ir šūkavimais atsiskyrium nuo Afrikos pakrantės ir buvau nuplukdytas į Indokiniją.

(Bus daugiau)

[illegible] ir [illegible]

[illegible]

jos apgaubia [illegible] ir [illegible]. Prie jų [illegible] ir [illegible] [illegible]. [illegible] yra pilnas. Ėmi ir svaigsti. Akys raibsta nuo žiedų margumo ir grožio.

Kai jas pakeli, matai viršum miesto iškilusį laibą Giraldo minaretą, arabų laikų palikimą. Ten dabar įkeltas Sevilos katedros varpas. Dažnai išgirsti jį skambinant patį vidurdienį, kai diena nusisveria į kitą pusę ir saulė ima slinkti nuo horizonto. Taip yra ir žmogaus gyvenimas, kai jis praeina pro jaunystės žiedus.

Prieglobstis prie Auksinio Bokšto

Aną dieną toje žydinčioje Seviloje įsukau į nedidelę gatvę netoli Torre del Oro, Auksinio Bokšto, išlikusio Guadalquiro upės krante dar iš 13 amžiaus. Pro jį čia atplaukia laivai upe. Atplaukia ir vienas kitas svetimšalis, Sevilos miesto dar nematęs, kaip ir aš, atsiradęs čia iš šiaurės.

Ateiviui, be kitų miesto įdomybių, visada aprodomas Hospital de la Santa Caridad — Šventojo Gailestingumo Prieglobstis. Tai yra senelių namai su nedidele bažnytėle, kokių gali rasti daug kur Ispanijoje. Bet nevisur rasi

Murillo paveikslų.

Murillo gimė čia, Seviloje, tas žymus ispanų menininkas, pagarsėjęs savo Madonomis, kaip ir italas Rafaelis.

Murillo paveikslai

Kai aš atsiradau toje bažnytėlėje, mane pasitiko amžiaus naštos sulenkta vienuolė. Ji mane vedžiojo nuo paveikslo

[illegible]

GILTINĖ šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Vilniuje.

kiti ispanai, kurie galūnes nukanda. Andaluziečiai ištaria visas raides. Taip kalbėjo ir vienuolė aiškindama: čia "Duonos padauginimas", o čia "Šv. Jonas", čia... Vis buvo skirtingi Murillo paveikslai.

Jau buvome visus apžiūrėję ir artėjome vėl prie durų, kai vienuolė smailiu savo pirštu atkreipė mano dėmesį dar į vieną paveikslą viršum durų. Jos balse buvo jausti kiek klaikumos, nes ir paveikslas tas buvo kitoks. "Čia, — aiškino ji, — yra Valdes Leal paveikslas — La Muerto Triumfadore."

Triumfuojanti mirtis

Toje bažnytėlėje buvo vėsu, bet man dar vėsiau pasidarė, įsižiūrėjus į aną paveikslą, kuris pabrėžė didelį kontrastą tarp žiedų mieste, to gyvybės kvepėjimo, ir negyvasties dvelkimo iš tos "Triumfuojančios mirties". Nuolanki vienuolė

[illegible] Dar metai, ir [illegible] [illegible] ant [illegible]. Gal jau [illegible] me? Visa [illegible]."

Liurde

Išėjęs aš [illegible] kvepėjimą. [illegible] ka — mintis apie triumfuojančią mirtį. Su ta sunkia mintimi aš išvykau iš Ispanijos ir per Pyrėnų kalnus pasiekiau pietų Prancūziją. Čia buvo Liurdas, Dievo Motinos apsireiškimų vieta. Aš nustebau gamtos pasikeitimu. Andalyzijoje ji žydėjo, o pietų Prancūzijoje jau vyto. Lapai krito nuo medžių, mirtis čia triumfavo. Ją mačiau veiduose ligonių ir paliegėlių, kurie buvo Liurde suplaukę Dievo Motiną svei-

[illegible] je.

Niekada tie žodžiai nebuvo man padarę tokio gilaus įspūdžio, kaip tada, atvykus iš Andalūzijos į Liurdą, ir niekada juose nebuvau išbūręs tiek paguodos, kaip tą kartą. Tai buvo atsakymas tam paveikslui, kuris vaizdavo triumfuojančią mirtį. Mirtis, kaip nugalėtoja, triumfuoja tik ant šios žemės. Ji savo kaulėtą koją pastato tik ant žmogaus kaulų ir užpučia tik jo žemiškos gyvatos žiburį, bet neužgesina jo sielos gyvasties. Mirtis laikinąją žmogaus būtį tiktai pakeičia nesibaigiama, amžina.

(Sth.)

[illegible] plevenant

[illegible]

Žmogus — trapus [illegible] [illegible] tą niūrųjį mirusiųjų miestą...

Mirtis dvelkia išnykimu, baime, ji šiurpulingai supurto mūsų prigimtį, turinčią tokį stiprų ir taip giliai širdyje įdiegtą amžinybės ilgesį. Išnykimas ir amžinybė! Tos dvi jėgos kasdieną grūmiasi, palikdamos už savęs tiek naujų aukų.

Amžinybės mintis gražiausiai išryškinta ir sustiprinta krikščioniškojoje religijoje. Kristus, krikščioniškojo tikėjimo saulė, išrovė mirties geluonį. Jis teisingai vadinamas gyvenimo ir mirties Viešpačiu. Krikščioniui lengviau ir toji išnykimo ir amžinybės dvikova praleisti, mat, jis supranta ir tiki, kad jo dieviškasis Mokytojas savo mirtimi ir prisikėlimu iš numirusiųjų ir jam užtikrino amžnybės laimėjimą. Apaštalas Povilas, šitą tikėjimo tiesą prisiminęs, prisikėlimo

mirtį jautriai širdyje išgyvenąs, tarytum pačią mirtį ironizuoja ir klausia: "Mirtie, kur tavo pergalė?"

*

Krikščionybė, užtikrinusi žmogui [illegible] iš numi-

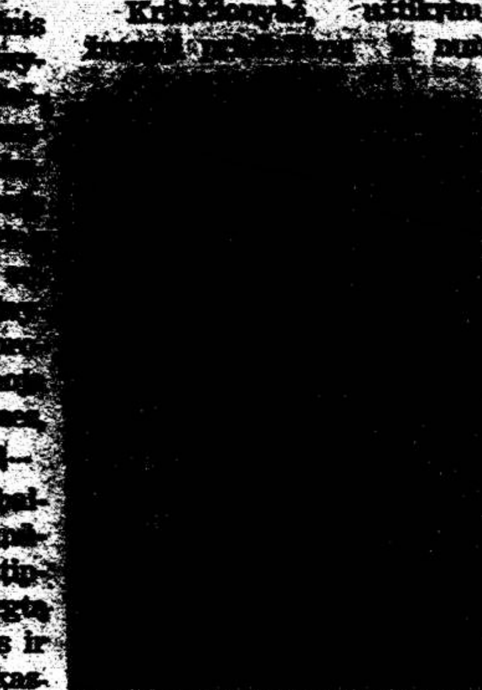

[illegible] vėlinių vakare lietuviškose kapinėse.

rusių ir amžinybę, išmokiusi žmogų žemės dienas pasverti amžinybės mastu, stengiasi suprasti ir jo žmogiškąją širdį, kuri jautriai ir sunkiai išgyvena kad ir laikiną atsisveikinimą su artimaisiais. Ir krikščioniui kaip žmogui veidą, nuplauna

[illegible], kai jis aplanko draugo, pažįstamo, saviškio kapą.

Tos ašaros yra dar kartesnės tada, kai pro mūsų akis pražygiuoja būriai gimtojo krašto artimųjų, su kuriais mus rišo kraujo ir meilės ryšiai... Jų šiandieną tiek daug, kurie pačioje jaunystėje ir pajėgume krito nuo piktojo priešo rankos...

Tą graudumą mažina ir širdį kiek suramina susitikimas su mirusiais maldoje, apgaubtoje juoda liturgine spalva. Vėlinių žvakutėms plevenant, rudens lapams sėjant gūdžią nuotaiką, mūsų mintys sustoja ties broliais, užmigusiais Viešpatyje, o lūpos kukliai pratarią: Amžinąjį atilsį...

Vėlinės, metinė mirusiųjų prisiminimo šventė, tokiu būdu gyvuosius suartina su mirusiaisiais, praveda pro mūsų akis jų žemiškąją gyvenimo kelionę, kurią darbu, malda, draugiškų prisiminimu mes papildome ir taip vykdome jų testamentą:

"Mes jau užmigome Viešpatyje. Jūs, gyvieji, budėkite ir dirbkite tai, dėl ko mes vargome, kentėjome ir kritome kovoje. Kristus, gyvųjų ir mirusiųjų Viešpats, palaimins jūsų darbus."

BALFO VAJUS KEARNY, N. J.

Vietinis Balfo skyrius visu smarkumu ruošiasi savo tradiciniam metiniam vakarui, š. m. lapkričio (Nov.) 21 d., 7 val. vak. Lietuvių Klubo salėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J.

Programa įdomi ir įvairi. Bus vaidinama linksma 3-jų veiksmų komedija: "Netikėtai.". Pamatysime lietuvišką kaimą, žydelį kromelninką ir kitus juokingus tipus. Vaidins Kearny Lietuvių Kultūros Būrelio vaidintojai: M. Melynienė, D. Mėlynytė, G. Remeikaitė, O. Skūrvydienė, J. Vaitauskas, Bivainis ir St. Zautas. Režisuos muz. Alg. Kačanauskas. Dekoracijos J. Vilkie. Po vaidinimo šokiai ir kitos pramogos.

Visi Kearny ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvaut; visas pelnas eina vargstantiems letuviams Europoje.

Padidins patalpas

Lithuanian Catholic Community Center", anksčiau buvęs Lithuanian - American Citizenship Club, savo š.m. rugsėjo 14 d. visuotiname narių susirinkime nutarė praplėsti turimų patalpų salę 30 pėdų ir padaryti visus kitus susijusius kapitalinius remontus. Norima turėti didelę salę įvairiems kultūriniams reikalams. Susirinkimas tam tikslui leido panaudoti 25.000. Bus sudaryta speciali komisija, kuri rūpinsis salės praplėtimo įvykdymu.

Laikinai, maždaug 3 mėn., susilaikyta nuo darbų vykdymo, nes norimaa įpusėti su naujos bažnyčios statyba.

J. M.

Kleb. M. Kemėžio priimtuvės Elizabethe

Spalio 25 d. parapijos salėje įvyko iškilmingas kleb. kun. M. G. Kemėžio priimtuvės. Vakarienę surengė parapijos draugijos. Dalyvavo nemažas skaičius kunigų, jo giminės, tėveliai, dr. Kemėžis ir apie 500 parapijiečių bei svečių. Vakarienei vadovavo Charles Grinchis. Einant į salę, parapijos choras, vad. prof. J. Žilevičiaus, pagiedojo "Juravit Dominus" ir kitas giesmes bei dainas. Taip pat pagiedojo ir parapijos mokyklos vaikučiai, vadovaujant seserims. Gražiai buvo išpildyti solo ir duetai.

Vakarienės metu sveikinimo kalbas pasakė prel. J. Balkūnas, kun. J. Šernis, miesto atstovai ir pareigūnai. Sveikinimo telegrama atėjo iš Romos, iš kardinolo J. Pizzardo, prel. Tulabos ir kitų. Taip pat sveikino parapijos draugijos ir pavieniai asmenys su linkėjimais ir dovanomis.

Jautrų padėkos žodį visiems tarė kleb. kun. M. G. Kemėžis ir pasižadėjo visas savo jėgas pašvęsti parapijos klestėjimui.

Dalyvis

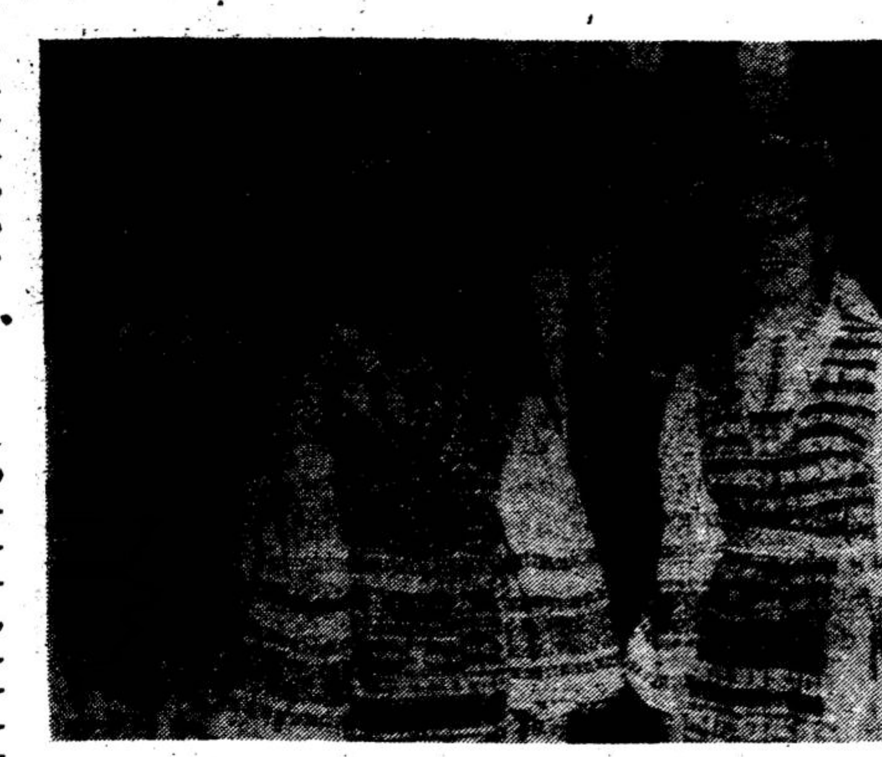

NEW JERSEY LIETUVIAI remia Meynerio kandidatūrą už jo palankumą lietuvių interesams. Senatoriui Robertui B. Meyneriui, domekratų kandidatui į New Jersey valstybės gubernatorių, pagerbti buvo suruoštas iškilmingas priėmimas Robert Treat Hotel, Newarke. Čia matomi dalyvavę lietuvių atstovai. Iš kairės į dešinę pirmoje eilėje — O. Klimaitė, Ald. Cvirkaitė, Vilnonaitė; antroj eilėj — adv. Ch. F. Paulis, sen. Robertas B. Meyneris ir adv. Andrew A. Salvest.

MOKSLO NAUJIENOS

NUODINGOSIOS DUJOS

Nuodingosios dujos kaip karo ginklas pirmą kartą buvo panaudotos pirmame pasauliniame kare Vakarų fronte. Paleido jas vokiečiai. Tuoj pat ir kita kariaujanti pusė pasigamino dujų. Prieš antrąjį pasaulinį karą ir jo metu ypač buvo išvystyta ši šaka. Abi kariaujančios šalys turėjo nuodingiausių dujų, tačiau jų nepanaudojo. Gal sulaikė baimė: jei paleisi fronte, ar tuoj pat nekris jos į miestus ir nepalies civilių gyventojų.

Antrojo pasaulinio karo metu buvo pagamintos ir tam tikros nuodingos azoto dujos,

PRITAIKYTOS MEDICINAI

kurias dabar pritaikė medicinai. Jos vartojamos vietoje "Cortison" vaisto; taip pat veikia baltuosius kraujo rutuliukus kaip ir "Cortison". Vartojamos prie aštraus sąnarių uždegimo ir stipraus reumatizmo. Taip pat dujos pagelbsti ir tom ligom, kurias gydydavo "Cortison" vaistu.

Tai pirmas atvejis, kai ginklas, skirtas naikinti žmogaus gyvybei, nebuvo kare panaudotas, o dabar pritaikytas žmonijos gerovei — kovai prieš ligas.

Javos salos gyventojai, kaip tvirtina New Yorko Istorijos ir Gamtos muziejaus direktorius, 700 metų prieš Kolumbą buvo pasiekę dabartinę Ameriką. Savo tvirtinimus remia archeologiniais daviniais.

Žuvys laipioja po medžius

Visi žinome, kad ungurys, kurį valgome su pasigardžiavimu, gali išropoti į krantą ir nuslinkti į lauką, kur auga jauni žirniai. Tačiau vargu kam teko girdėti apie žuvis, kurios ne tik vaikščioja sausumoje, bet įkopia ir į medį. Šios žuvys auga tik tropiniuose kraštuose, ir jos mielai įlipa į palmę pasigrožėti pasauliu.

Pirmas žinias apie tokias laipiojančias žuvis suteikė vienas arabas keliautojas apie 900 metus. Jis buvo tiesiog nustebintas, kad žuvis lipo į palmę. Po 900 metų kitas keliautojas danas vėl pastebėjo šiltuose kraštuose. Tada pradėta tyrinėti. Buvo tokios žuvys pagautos ir uždarytos akvariume. Iš ten jos visą laiką taikstėsi iššokti ir pavaikštinėti po sausumą. Šnekis jų sukitas ir didelis.

Robert Meyner į New Jersey gubernatorių

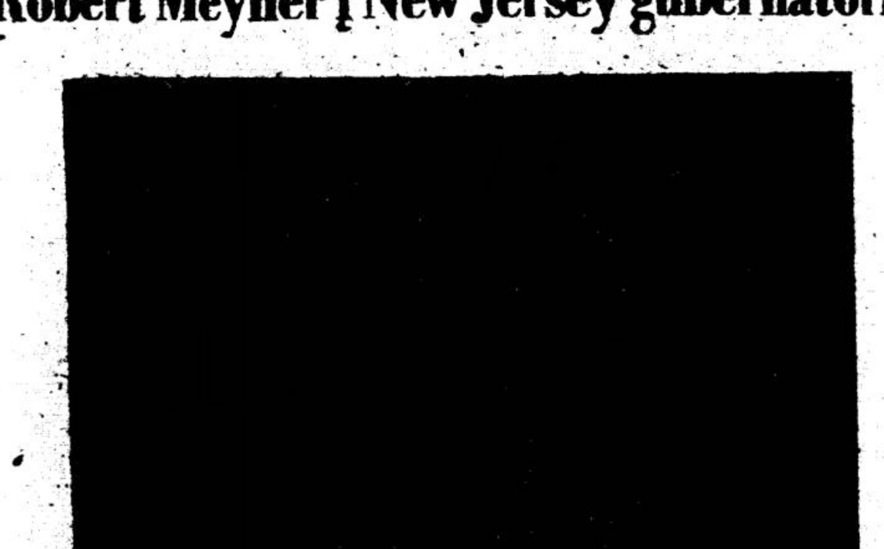

Dwight R. C. Palmer, Clayton Fritchey, vicepirm. demokratų nacionalinio komiteto, sen. Robert Meyner ir Michael Ciepinski, tautybių skyriaus egzekutyvinis direktorius, sudaro demokratų nacionalinį komitetą ir čia matomas svetimų kalbų spaudos konferencijoje. Tautinių grupių vadai ir New Jersey organizacijos nuoširdžiai remia sen. Meynerio kandidatūrą. Jo praeitis, pasiryžimas ir visuomeninis darbas užtikrina, kad jis galės pašalinti iš valstybės visas negeroves ir užtikrins visiems piliečiams lygias teises, nežiūrint kilmės ir tikėjimo skirtumų.

Kreipimasis į New Jersey Amerikos lietuvius

Jūs žinote, kad mes, žemiau išvardinti, visada remiame Amerikos lietuvių interesus.

Šiuose svarbiuose mūsų valstybės rinkimuose, mes skatiname Jus balsuoti už demokratų kandidatą Robert B. Meyner, nes jo išrinkimas geriausiai atsilieptų lietuvių kilmės amerikiečių interesams.

Meyner stovi už:

Amerikos lietuvių galimybių lygybę;

Sudarymą įkurdinimo komisijos, kuri rūpintųsi padėti DP asmenims, kurie greit galės atvykti į New Jersey pagal Refugee aktą 1953 metų.

ATSIMINKITE, kad lietuvių kilmės amerikiečiai laimės, jei Meyner bus išrinktas gubernatorium.

Neapsigaukite respublikonų pažadais!

Balsuokite antradienį, lapkričio 3 už

ROBERT B. MEYNER

Į NEW JERSEY GUBERNATORIUS
IR UŽ VISĄ DEMOKRATŲ SĄSTATĄ

Cosmopolitan League of New Jersey,
Amerikos lietuvių skyrius

Charles F. Paulis, Jr., ir Andrew A. Salvest, padėjėjai

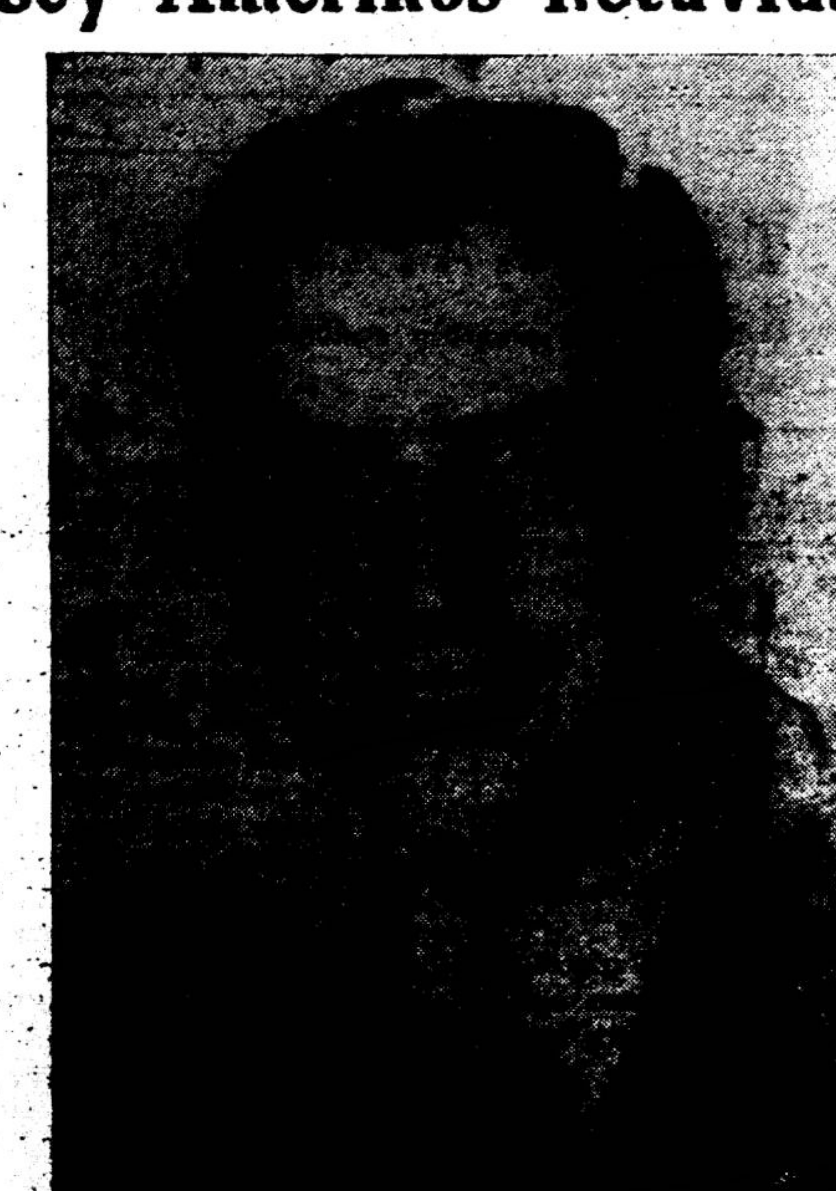

ROBERT B. MEYNER,
Amerikos lietuvių kandidatas į New Jersey gubernatorius

(New Jersey Amerikos Lietuvių Komiteto už Meyner skelbimas)

AR SUGEBĖSI MIRTI?

Senis ir mano palydovas priėjo ir tarėsi su juo, aš gi pasilikau vietoje. Po to jis davė trumpą [illegible] ženklą į rago ir [illegible] aikštės į tolimesnę pusę. Netrukus iš girios išėjo šaulių grandinė — visi vienodai apsirengę. Vadovavo karininkas, kurio kepurė buvo sudraskyta aukščiau kaktos. Tylėdami kaip kapuos, vyrai [illegible] girioje [illegible]. Užpakalyje jų atžygiavo gana tankios voros, mažiausiai 300 šaulių ir daugiau kaip 100 dalgininkų.

Niekur nesimatė jokio bagažo ir jokių vežimų.

Tiktai kelios dėžės buvo nešamos ant baslių. Kaip vėliau patyriau, tai buvo parakas ir kulkoms užtaisai. Visi jie pasklido mažais būreliais aplink aikštę. Uždegė laužus, ant ugnies pakibo katiliukai, pasiruošta poilsiui, — bet visa tai vyko visiškai tylumoje, tartum tai būtų kurčių ir nebylių stovykla.

Visa tai padarė man milžiniško įspūdžio, nes aš buvau papratęs prie mūsų (lenkiškų) stovyklų triukšmo.

Galų gale pasirodė kunigas Mackevičius, dalinio vadas, apsitaisęs kunigo sutana su palenktais ligi kelių skvernais, su kardu prie šono ir pištalietu už diržo. Jis atėjo viduryje būrelio jaunų karininkų, kurie dėvėjo kepures; matyt, tai buvo visas jo štabas. Visi ėjo pėsti. Visoje stovykloje nebuvo nė vieno arklio, jokių maisto atsargų, be maisto, kurį kiekvienas nešėsi krepšiuose.

Mano palydovas pasikalbėjo su vadu ir mane supažindino, papasakodamas jam mano visą praeitį. Galop jis pridūrė:

— Vade, atrodo, kad tai stiprus mozūras.

Jam bepasakojant, aš galėjau iš arti stebėti kunigo Mackevičiaus veidą. Jo veidas buvo saulės nudegintas, bruožai ryškūs, ilga tamsi barzda, tiršti antakiai, [illegible] veidas, pilnas energijos ir jėgos, kuri reikalavo pagarbos.

— Ar moki šaudyti ir būti klusnus? — jis trumpai paklausė.

— Moku.

— Ar moki melstis?

— [illegible]

— Ar sugebėsi mirti?

— [illegible]

Po to [illegible] savo karininkui, [illegible].

— Nuvesk jį į šaulių skyrių. Ten yra šautuvas, paliktas Manulio, teilsisi jo vėlė amžinoje ramybėje. Lai prisiima jį prie bendro katilo.

Karininkas nusilenkė ir nuvedė mane prie mano dešimtinės, kuri jau buvo susėdusi aplink laužą ir patyliomis kažką svarstė.

— Štai jūsų draugas, mozūras iš Pavyslės. Mylėkite jį. Ir štai čia tamstos dešimtinės vadas, — jis pridūrė, atsisukęs į mane ir rodydamas milžiną vyrą, apsirengusį kaip visi kiti, ilga miline ir ginkluotą pištalietu, užkištu už diržo.

Jie manęs teiravosi apie Varšuvą, apie Langvečių ir kitus vadus. Pasikalbėjimas vyko labai lengvai, ir

jaučiau, kad man taip gera su jais būti.

Mūsų dešimtinę sudarė keturi valstiečiai iš Ignatavo, trys miestiečiai iš Panevėžio, pasiturinčio dvarponio sūnus iš Šiaulių apskrities, mokytojas iš Kauno ir aš.

Iš jų patyriau, kad visi užpuolimai vykdomi naktį, gi dienos praleidžiamos poilsiui, nebent jei rusai sėdi čia pat ant sprando. Šią naktį jie nužygiavo daugiau kaip keturias mylias (apie 20 amerikoniškų mylių) ir todėl rengėsi ilsėtis aikštėje.

Senis [illegible], pasigirdo rago skardus garsas ir šauksmas: Maldai!

Nepaprastai įkvėpiantis reginys, [illegible] šimtus vyrų, [illegible], suklaupusių be kepurių. Priekyje prieš kryžių ir Švenčiausios Panelės atvaizdą dalinio vėliavoje priklaupė kun. Mackevičius ir užtraukė:

— Sveika, Aušros Žvaigždė šviesi...

Aplink mus buvo milžiniška gimtinė giria — mūsų tvirtovė. Virš mūsų buvo Dievas ir mūsų ateitis.

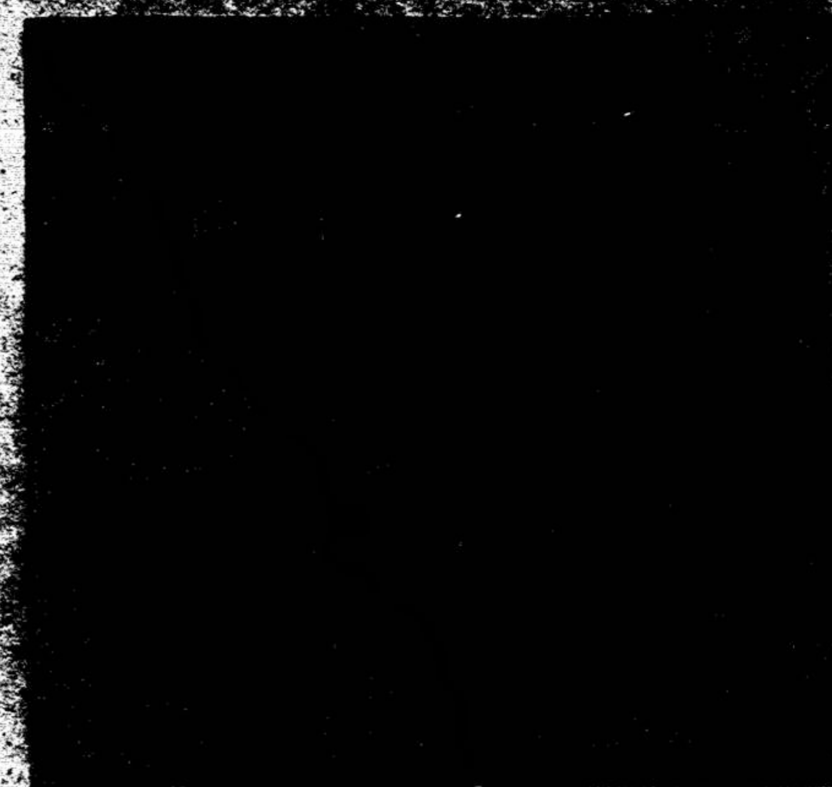

PRANCŪZŲ [illegible] Tokie yra karo [illegible] Indokinijoje.

IŠ VISUR

● [illegible], Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkui, [illegible], spalių 30 d. sueina 65 metai. Jis yra kilęs netoli Tilžės, vienas iš aktyvių Mažosios Lietuvos veikėjų, buvęs Klaipėdos Direktorijos narys ir [illegible]. Vokietijoje, aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje, organizuodamas Mažosios Lietuvos [illegible]. Šiuo metu [illegible] gyvena dar Vokietijoje, Detmolde ir rengiasi išvažiuoti į Kanadą.

● Inž. Stankus, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus įgaliotinis ir PLB pirmininkas Šveicarijoje, spalių mėn. lankėsi Vokietijoje, norėdamas asmeniškai susipažinti su tremtiniais ir jų vargu stovyklose. Inž. Stankus yra žinomas kaip geras organizatorius ir uolus aukų rinkėjas mūsų vargstantiems Vokietijoje. Šveicarijoje iš privačių asmenų ir labdaringose įstaigose jis išrūpino kelis šimtus tūkstančių vokiškų markių pašalpos Vasario 16-tos gimnazijai ir jos mokiniams. Vokietijoje jis aplankė šiaurės stovyklas: Hannoverį, Lebenstedtą, Diepholzą, Wehneną, Varelį, Hamburgą.

● **Vokietijoje** dar keli lietuviai gyvena Hamburg-Lockstedt, Ratrennbahn, Wohnlager stovyklose, kur yra didžiausias vargas. Visi žmonės gyvena angliškose skardinėse nameliuose, kur nėra lubų, grindys cementinės, langai maži, saulės maža, šaltesnėmis dienomis nuolat reikia kūrenti ir su skuduru stogą šluostyti, kad rudas vanduo nevarvėtų ant vaikų ir kitų gyventojų. Čia daugiausiai gyvena slavai ir vokiečiai, visi bemaž bedarbiai, gyvena iš valstybinių ir privačių pašalpų.

● **Kaune**, miesto ligoninėje, š. m. liepos 3 d. mirė Stefa Butkuvienė, pulk. Jurgio Butkaus žmona. Pulk. J. Butkus yra emigravęs į JAV.

● **Iš Lietuvos** Vokietijon gauta registruotu laišku L[illegible] Eremino "Dainos", išleistos 1902 m. Tilžėje.

● **Hagoje** spalio 10 d. įvyko Europos Jaunimo manifestacija už suvienytą Europą. Dalyvavo apie 5000 jaunuolių iš Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Vokietijos ir pavergtų kraštų. Iš lietuvių jaunimo buvo pakviestas studentas R. Bačkis.

● **Kun. J. Krivickas** yra Tautos Fondo įgaliotinis Prancūzijoje.

● **Min. Turauskas** atstovavo Ateitininkų Federaciją Pax Romanos sušauktame pirmame tarptautiniame katalikų juristų kongrese, kuris įvyko spalio mėn. Prancūzijoje, Royaumont mieste.

● **Kolumbijos Lietuvio** 10 nr. jau pasiekė savo skaitytojus Amerikoje. Numeris gražiai išleistas, gausiai iliustruotas buvusio Kolumbijos lietuvių suvažiavimo ir Kolumbijos vaizdais. Medžiaga sutelkta gana įvairi: plačiai rašoma apie suvažiavimą, ir kitus vietinius reikalus.

● **Lietuviškos spaudos** paroda buvo suruošta Kolumbijoje — Medelline liet. suvažiavimo proga. Paroda įvyko Santander Bibliotekos patalpose ir užsitęsė apie pusantros savaitės.

● **Kolumbijos Liet. Bendruomenės** Krašto valdybą dabar sudaro: kun. V. Vaičiūnas, prof. Alb. Liaugmanis, pulk. Kazitėnas.

BALTIMORES ŽINIOS

Didieji atlaidai

Spalių 18, 19 ir 20 d.d. šv. Alfonso parapija šventė savo didžiuosius — 40 Valandų švč. Sakramento garbinimo atlaidus.

Kaip kas metai, mūsų bažnyčia šiems atlaidams buvo papuošta su ypatingu atsidėjimu. Didysis altorius ir, visa presbiterija mirgėte mirgėjo gausiomis šviesomis ir daugybės gyvų gėlių. Į šiuos papuošimus visą savo sielą įdėjo seselės kazimierietės, o viską, kas reikia, parūpino kleb. prel. Mendelis.

Šie atlaidai sutampa su novenų dienomis. Dėl to beveik tris ištisas dienas bažnyčioje buvo labai daug besimeldžiančių. Rytais ir vakarais rinkosi lietuviai, vidury dienos telkėsi novenų būriai svetimtaučių. Lietuviams visus pamokslus, pasakė ir procesijose dalyvavo svečias iš Romos, vysk. V. Padolskis. Antradienį, spalio 20 d., į atlaidus atsilankė Calvert Hall gimnazijos mokiniai (800 jaunuolių) ir vėliau St. Francis Academy mokinės juodukės, apie 250 mergaičių. Abiem atvejais svečius pasitiko ir su jais Šventąją Valandą atliko prel. Mendelis.

Gilų įspūdį paliko atlaidų pradžios ir pabaigos procesijos. Bažnytinėse uniformose 40 altoriaus patarnautojų berniukų, Marijos spalvų uniformose jaunosios sodalietės, mažosios mergytės su gėlėmis ir mielos lietuviškosios giesmės keltė kėlė sielas aukštyn, stiprino pagarbą Eucharistiniam Kristui. Ne vienas, ypač iš svetimtaučių, atėjo į baigiamąją procesiją su foto aparatais ir darė nuotraukas atsiminimui.

Piliečių Klubo sukaktuvės

Šį Klubą sudaro moterys lietuvės. Jo tikslas remti visus tautinius darbus ir padėti lietuvėms šio krašto pilietybę įsigyti. Spalio 24 d. Kliubas minėjo savo veikimo 30 metų sukaktį.

Sukakties susirinkime apie šio Klubo praeities veikimą platų pranešimą padarė jo pirmininkė Julija Rastenienė, šias pareigas einanti jau daugiau kaip 20 metų. Klubas įsisteigė 1923 m. spalio 23 d. Jo organizatorė ir pirmutinė pirmininkė buvo Ona Lukas. Kitos pirmosios valdybos narės: Kaz. Dominikaitienė — vicepirmininkė, Anelė Laukaitienė — sekretorė, Mar. Jurkšaitė — finansų sekretorė, Mar. Milunaitienė — kasininkė.

Klubo narės visuomet rėmė kiekvieną tautinį parengimą savo dalyvavimu, darbu ar pinigu, ne tik pačioje Baltimorėje, bet ir žymesniuose šio krašto lietuvių centruose. Klubo aukos pasiekė ir pačią Lietuvą. Klubo narės prisidėdavo ir prisideda ypač prie Balfo veikimo. Kiekvienai narei, norinčiai tapti šio krašto piliete, jei yra reikalo, Klubas padeda atlikti formalumus ir parūpina tinkamus liudininkus, o tapusiai piliete, suteikiama piniginė auka. Praneštas ir liūdnas praeities dalykas: ligi šiol mirė 32 Klubo narės. Dabar Klube yra 125 narės.

Šiais metais Klubui vadovauja valdyba iš šių narių: Julija Rastenienė — pirmininkė, Adelė Bučienė — vicepirm., Teresė Matuliauskienė — sekretorė, — Ona Lukas — finansų sekretorė, Sofija Vičiulienė — kasininkė, Em. Railienė ir Marg. Aleknavičienė — iždo globėjos.

Susirinkimas pradėtas invokacija, kurią pasakė prel. Mendelis. Jis taip pat atkalbėjo maldą už mirusias Klubo nares.

Nepamiršta pagerbti Klubo organizatorė Ona Lukas: jei įteikta graži orchidėja (gėlė). Pagalios buvo vaišės ir pasilinksminimas.

Kristaus Karaliaus paminėjimas

Ateitininkų, skaučių ir katalikių moterų organizacijos po bendro dalyvavimo bažnytinėse pamaldose suruošė Kristaus Karaliaus paminėjimą parapijos salėje.

Dvasios vadui sukalbėjus maldą, susirinkimaas pradėtas Kristaus Karaliaus himnu — "Kristau, pasaulio Valdove", kurį sugiedojo visi susirinkimo dalyviai. Įžangos žodyje Al. Radžus reiškė, mintį, kad didžioji Kristaus idėja reikia išnešti iš bažnyčios ir kiekviena proga skleisti visuomenėje. Pagrindinėje paskaitoje Washingtono Katalikų Universiteto studentas Antanas Sužiedėlis kalbėjo apie Kristų, kaip Karalių ir Vadą. Atsidarius scenai išgirdome trejetą religinio turinio eilėraščių: Jūratė Palubinskaitė paskaitė B. Brazdžionio "Argi ne Tu", Danutė Dulytė — St. Ylos "Nerimasties valandą" ir Genė Buračaitė — B. Brazdžionio eilėrašti "Keleivis". Šiuos dalykus deklamuojant, pianinu skambino dvi Nijolės — Brazauskaitė ir Bogutaitė.

Paminėjimas buvo sujungtas su labai kukliu pasisvečiavimu. Apie štalus buvo susitelkusių apie 100 žmonių, jaunesnių ir vyresnių, tėvų ir jų jaunimo. Susirinkime viešpatavo religinė dvasia, taigi paminėjimas baigtas "Marija, Marija, skaisčiausia lelija!"

Vytautas Eringis, atlikęs karo apmokymą ir buvęs vienerius metus karo lauke Korėjoje, šiomis dienomis grįžo pas tėvus į Baltimorę. Iš karo tarnybos jis atleistas garbingai. Jam, kaip tarnavusiam karo lauke, tuojau suteikiama Amerikos pilietybė, nelaukiant 5 metų laiko nuo atvykimo į šį kraštą.

Mūsų mirusieji

Martinas Asmenavičius atsiskyrė su šiuo pasauliu spalio mėn. 19 d., sulaukęs 80 metų amžiaus. Po pamaldų šv. Alfonso bažnyčioje jis palaidotas Holy Redeemer kapuose.

Vladas Rymas, 63 metų amžiaus, mirė spalio 25 d., ištiktas širdies smūgio. Iškilmingos pamaldos už jo sielą buvo laikomos šv. Alfonso bažnyčioje.

P. K.

Atsiųsta paminėti

● **Dr. Juozas Girnius — LAISVĖ IR BŪTIS,** Karl Jasperso egzistencinė metafizika, atspaudas iš "Aidų" kultūros žurnalo 1951 m. nr. 7, 8 ir 1952 m. nr. 7 ir 8., 151 psl.

BAYONNE, N. J.

Filmas iš Argentinos lietuvių gyvenimo

Spalio 25 d. per Kristaus Karaliaus šventę misijonierius marijonas Tėvas Margis, MIC., parapijos salėje rodė filmą iš Argentinos lietuvių gyvenimo. Jis darbuojasi Argentinos lietuvių tarpe. Tėvas Margis yra mūsų par. klebono kun. J. Starkaus ir prel. Igno Starkaus giminaitis. Ateinantį mėnesį jis vėl grįžta į Argentiną.

Rudens drabužių vajus

Rudens drabužių vajus, mūsų parapijoje prasidėjęs spalio mėn. pradžioje, baigiasi šią savaitę. Suaukoti drabužiai lietuvių ir nelietuvių, bus nugabenti į Balfo sandėlį ateinančio mėnesio pradžioje.

Moterų sodaliečių auka kariams. Lapkričio 1 d. per Visų Šventųjų šventę mūsų parap. moterys sodalietės ruošia vad. "cake sale". Pelnas skiriamas sudarymui pakietėlių Kalėdoms mūsų parapijos Amerikos kariuomenėje prievolę atliekantiems kariams. Sodaliečių Dv. Vadas yra kleb. kun. dr. J. Starkus.

Vik.

RADIJO VAKARAS IR ŠOKIAI
PHILADELPHIJOJE
928 E. Moyamensing Ave.,
Šeštadienį—lapkričio 14 d.—6 v. vak.
PROGRAMOJ:
Liet. operos solistė JUZĖ AUGAITYTĖ,
Liet. MENO ANSAMBLIS, vad. L. Kaulinis ir B. Gasparėnienė,
Liet. Tautinių ŠOKIŲ GRUPĖ, vad. Irena Karalienė,
Aktoriai K. Vasiliauskas, K. Ostrauskas, A. Ozalis ir kiti. Bus KANKLIŲ MUZIKA.
Šokiams gros B. SUTKAUS orkestras. Gausus bufetas.
Rengia Lietuvių Bendruomenės Radijo Balso Rėmėjai

For Your Consideration
ELECT
John G. Kotran
VETERAN WORLD II — COREAN
Fraternalist business man, coroner, ron-a-all the way.
VOTE DEMOCRATIC
ELECTION DAY — TUESDAY, NOVEMBER 3
(paid by Campaign Manager)

N E W Y O R K I E Č I A I !

RINKITE MAJORU, KURIS IŠGELBĖTŲ JŪSŲ MIESTĄ.
Balsuokite už
Robert F. Wagner
ir užsitikrinkite savo pasisekimą, gerovę ir ateitį.

Kuris kovoja už:

- tvarkingą, švarią miesto vadovybę,
- lygias teises visų newyorkiečių, nežiūrint tautinės kilmės ir tikėjimo,
- miesto apvalymą nuo kriminalinio elemento,
- stiprią civilinę apsaugą,
- geresnes mokyklas ir namus,
- pagalbą imigrantams ir DP asmenis.

Pažinkite ROBERTO F. WAGNERIO šeimą, vienintelio kandidato, kurį žmonės renkasi.

ATSIMINK — Robert Wagner buvo, kuris kovojo prieš subvajų kainos, nuomų ir taksų pakėlimą.

DUOKITE jam galimybės apvalyti ir pagerinti Jūsų miestą. Jo gyvenimas — ilga viešumos darbuotė labai vertinama prez. Trumano, sen. Herberto H. Lehman ir gubernatoriaus Adlai Stevenson.

Balsuokite antradienį, lapkričio 3,
be jokio abejojimo už gerą valdžią
WAGNER—GEROSA—STARK
IR UŽ KITUS DEMOKRATŲ KANDIDATUS
ROBERT F. WAGNER — New Yorko miesto majoras

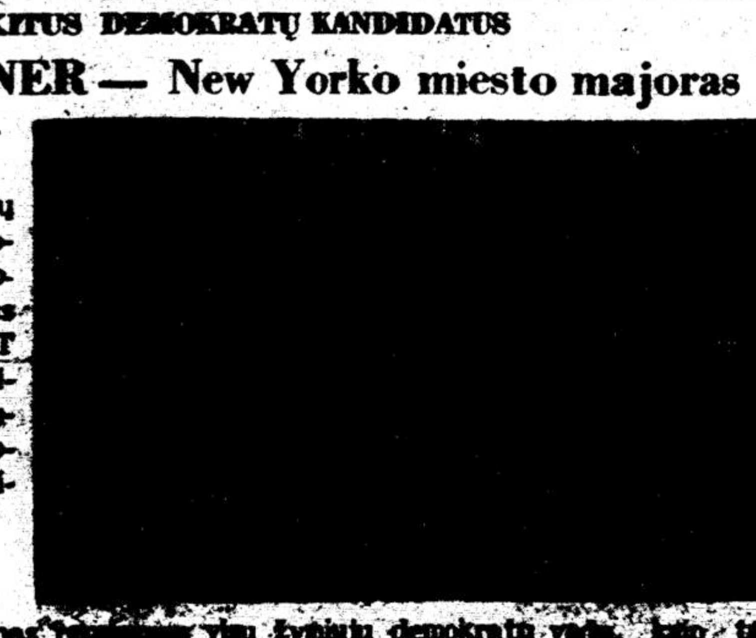

Michael Cieplinski, tautybių divizijos egzekutyvinis direktorius demokratų nacionalinis komitetas, demokratų kandidatas į New Yorko majorus ROBERT F. WAGNER ir Averell Harriman, buvęs ambasadorius ir Mutual Security agencijos direktorius, konferencijos metu Harrimano namuose.

Roberto F. Wagnerio rinkimas [illegible] visų žymiųjų demokratų vadų, kaip tai: Stephen A. Mitchell, nacionalinio pirmininko, prez. Harry S. Trumano, gubernatoriaus Adlai Stevensono ir sen. Herberto H. Lehman. Atsižvelgiant į jo praeitį ir pasiruošimą, R. F. Wagner yra puikiai susipažinęs su New Yorko problemomis, kurios kyla iš daugybės svetimos kilmės gyventojų ir, kaip majoras, jis ir toliau sąžiningai eis savo visuomenines pareigas.

(Užmokėta Lithuanian-American Committee)

JOS RANKOS [illegible] po 10 ir 20 dol., kurie buvo sumokėti Greenleaf [illegible] ir nebuvo surasti. Bendra suma 303,720 dol. Sąrašai išsiuntinėti bankams.

[illegible]dijo vakaras Philadelphijoj

[illegible] Programoje dalyvauja: [illegible] J. Augaitytė; Lietuvių [illegible] ved. L. Kau[illegible] R. [illegible]; liet. [illegible] grupė, vad. I. [illegible]; poetas K. Ostraus[illegible]; iš New Yorko pakviestas dramos aktorius K. Vasiliaus[illegible]. Vakare bus valgių, gros B. [illegible] orkestras. Visas pelnas skiriamas radijo programos palaikymui. Vakaras įvyks lapkričio 14 d., šeštadienį, 6 v.v. Lietuvių Klube, 928 E. Moyamensing Ave. Kviečiame ir laukiame visus Phil. lietuvius.

Studentų susirinkimas

JAV Liet. Stud. Sąjungos Phil. skyriaus, įvyks sekmadienį lapkričio 1 d. 3 v. p.p. Lietuvių Pašalpinio Klubo patalpose, 928 E. Moyamensing Ave., ketvirtame aukšte. Bus renkama nauja valdyba. Visi studentai, ketiną studijuoti abiturientai ir laikinai nutraukusieji studijas bei jau baigusieji [illegible] nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Valdyba.

[illegible] Kristaus Karaliaus šventę paminėjo su pamaldomis. Buvo padaryta rinkliava lietuvių katalikų geležiniam fondui, kurio kapitalas bus naudojamas tik atgavus Lietuvos laisvę.

Dominikas Antanaitis mirė spalių 21 d. Jis buvo pirmojo d. karo veteranas, katalikiškos spaudos organizatorius, lietuvių radijo programos laikytojas ir prekybininkas. Mirė po sunkios ligos. Palaidotas šeimos kapinėse Pittston, Pa.

[illegible] metinis [illegible] 1 d. 4 v. p.p. šv. Kazimiero bažnyčios salėje. Po susirinkimo bus arbatėlė.

Kat. spaudos vajus. Tėvas Ambrozijus, pranciškonas, asmeniškai lanko lietuvius ir platina katalikišką spaudą.

Didžiulis radijo vakaras

Philadelphijos Liet. Bendruomenės Radijos Valandėlė rengia didelį ir įdomų radijo

WATERBURY RENKA SAVO MAJORĄ RAYMOND E. SNYDER

Kai Vasiliauskai susilaukė savo dukrelės Alenos, jie nė nemanė, kad ji bus Waterburio miesto majoro žmona... Vasiliauskai atvyko į Ameriką prieš 50 metų, įsitaisė brangenybių krautuvę garsioje Bank gatvėje, daug padėjo lietuviams ir užaugino 7 vaikus.

Alena jaunas dienas praleido lietuvių tarpe ir niekada jų nepamiršo. Yra baigusi šv. Juozapo par. mokyklą, Watertown aukštesniąją mokyklą, mokėsi kaip slaugė šv. Pranciškaus ligoninėje Hartforde. Buvo taip pat sekretorė dabartiniam valstybės senatoriui Harold Borden iš Hartfordo ir taip pat sekretoriavo keliem advokatam.

Alena gyvai veikė ir šv. Juozapo parapijos jaunimo tarpe, buvo vyčiuose, parapijos chore prie Kovo, Vismino ir dabartinio vargon. Aleksio. Lietuviškose programose ir per radiją giedojo solo, dabar gieda Moterų Sąjungos chore, šv. Juozapo par. Ji giedojo garsiajame "Taft School Chorister" Watertown ir vokiečių chore— "Concordia Singing Society."

Dalyvaudama šv. Juozapo par. chore, ji atsivesdavo ir jauną vyrą, kuris nesuprato lietuviškai. Tai buvo dabartinis miesto majoras Raymond E. Snyder. Waterburio lietuviams to nereikia priminti, nes, kur buvo lietuvių tarpe Alena, ten buvo ir Raymond E. Snyder.

Jis yra baigęs Bunker Hill prad. mokyklą, Wilby High School, McAllister School of Embalming New Yorke. Kaip visi gerai žinome, jau šeštus metus yra Waterburio miesto majoru. Augina du vaikus, Elena Rae, kuri baigė Notre Dame Academy ir lanko katalikų aukštesniąją mokyklą; Raymond Jr. lanko šv. Juozapo parap. mokyklą.

Kalbant apie majoro R. E. Snyderio administraciją, reikia pasakyti, kad ne tas daugiausia nuveikia, kuris labai daug apie save kalba, bet tas, kuris daro, nors tyli. Toks yra majoras R. E. Snyder ir jo dabartinis štabas. Prieš šešetą metų majoras Snyder prižadėjo gerą, tvirtą ir teisingą valdžią. Pagalvokite, ar jis savo pažado neišpildė.

Prieš šešetą metų jis rado daug skolos, apleistas mokyklas. Čia noriu priminti tik keletą faktų: išmokėjo 4,000,000 miesto skolos, pastatė dvi naujas mokyklas, kur būtinai reikėjo (Bruck's Hill ir Wendel L. Cross). Atremontavo apleistų 16 mokyklų. Pastatė plieno tiltus tarp South Main ir South Leonard St. Prie Fall Ave., Oakville, įrengė šiukšlių deginimo vietą, taip miestas ir mūsų kiemai pasidarė švarūs. Neseniai pastatė 4,000,000 galonų vandens taupymo rezervuarą Benefit gatvėje. Nupirko Sally Miller Smith nuosavybę Hillside Ave., Waterbury, kur būtų įsteigtas Waterburio universitetas.

Majoro Snyderio darbai, kuriuos jis nuveikė asmeniniam darbininkų labui, džiugina ir lietuvius, nes jo žmona visada jam primena ir lietuvių tautą. Tad lapkričio 3 d., kada balsuosite, nepamirškite patraukti viršutinę rankeną — Respublikonų bilietą, kartu su jojo štabu, kuriame yra labai daug lietuvių. Jojo konkurenas yra pažadėjęs, jeigu jis taps majoru, jis visus ateivius iš miesto tarnybos atleis. Lyg jis pats nebūtų ateivis, kilęs iš prancūzų tėvų.

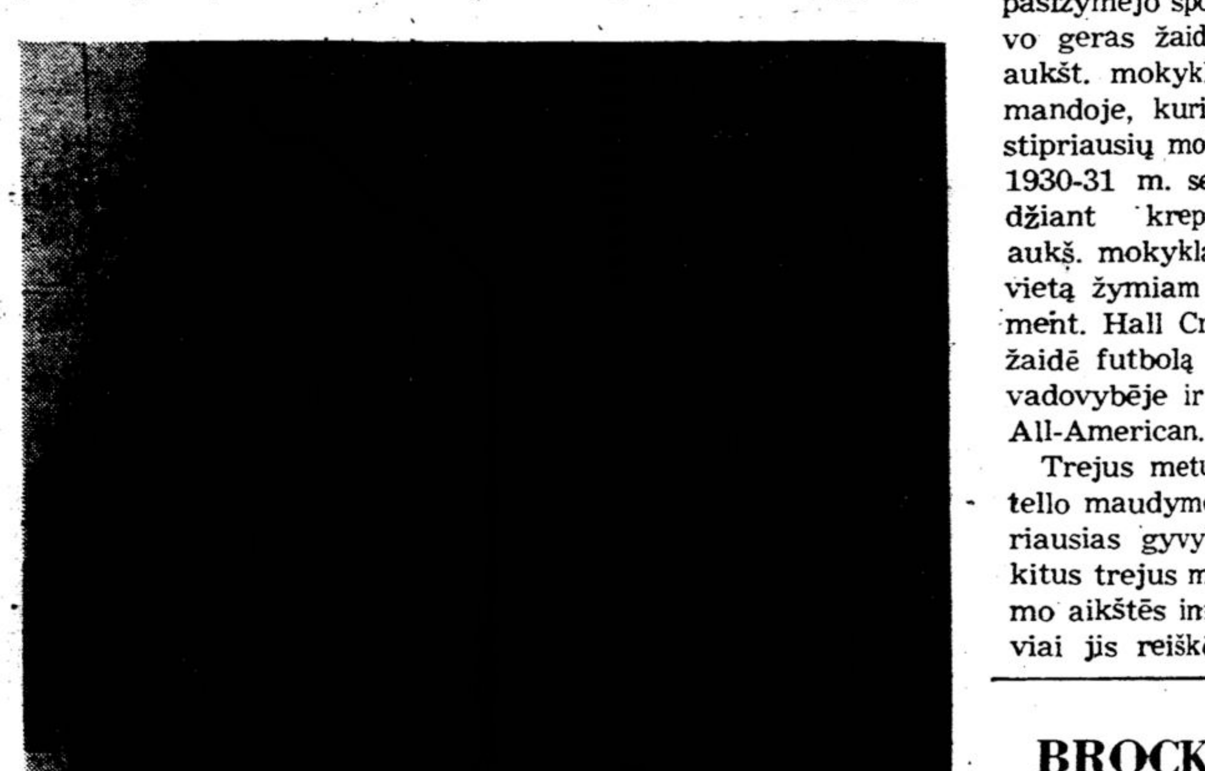

RAYMOND E. SNYDER, Waterburio miesto majoras, su savo žmona Alena, lietuvaite, ir su šeima.

Brangūs broliai ir sesės lietuvai, Lietuvos išlaisvinimas priklausys nuo Amerikos valdžios. Ginkime nors Amerikoje lietuvius, kiek galime. Palikime vėl majorą Raymond E. Snyderį su jojo gražia lietuviška šeima, o mes lietuviai nesigailėsime.

Nell P. Meškūnas

Monkevičius kandidatas į miesto valdžią

BROCKTON, MASS.

Gerai žinomas lietuvis Hipolitas Monkevičius, gyvenąs 74 Frankton Ave., Brockton, Mass., išstatė savo kandidatūrą Ward 6 Councilor pareigoms. Jis yra vienintelis lietuvis kandidatas į Brocktono miesto valdybą.

H. Monkevčius yra aktyvus katalikiškų organizacijų narys. Jis yra šv. Kazimiero parapijos, šv. Vardo Draugijos pirmininkas, šv. Kryžiaus organizacijos, Brocktono skyriaus, pirmininkas, didis darbininkas, nuolatinis Jėzaus Nukryžiuotojų Seselių, "Darbininko" laikraščio ir Tėvų Pranciškonų rėmėjas.

Be to, jis yra labai daug prisidėjęs prie šv. Kazimiero bažnyčios statymo ir aukų vajaus, nes suprato, kokią didelę reikšmę turi lietuviams sava nauja ir graži bažnyčia.

H. Monkevičius gimė ir augo Brocktone, baigė Brockton High School 1933 m. ir šv. Kryžiaus kolegiją (Holy Cross College) 1937 m. Visą laiką pasižymėjo sporte. 1932 m. buvo geras žaidėjas Brocktono aukšt. mokyklos futbolo komandoje, kuri buvo viena iš stipriausių mokyklos istorijoje. 1930-31 m. sezoną, jam žaidžiant krepšinį, Brockton aukš. mokykla laimėjo pirmą vietą žymiam Teck Tournament. Hall Cross Kolegijoje žaidė futbolą dr. E. Anderson vadovybėje ir buvo išrinktas All-American.

Trejus metus jis buvo Montello maudymosi baseino vyriausias gyvybės gelbėtojas, kitus trejus metus vaikų žaidimo aikštės inspektorius. Aktyviai jis reiškėsi Montello jaunimo tarpe. Praėjusiais metais apie 2000 asmenų turėjo progos pamatyti jo sunkiu darbu ir pastangomis atgaivintą "Fourth of July Field Day." Miesto civilinėje policijoje jis taip pat užima svarbią vietą, yra leitenantas.

Tarnaudamas antrojo pasaulinio karo metu JAV laivyne, trejus metus fizinio lavinimo instrukotrius, 18 mėn. praleido

Hipolitas Monkevičius

pietų Pacifiko karo veiksmuose.

Hipolitas vedė lietuvaitę Josephine P. Kelly ir turi tris vaikučius: Povilą, Vladą ir Joaną.

Paskutinius 16 metų dirba New England Power Service Co. sąskaitybos skyriuje sąskaitininko (accountant) pareigose.

Iš minėtų faktų matome, kad H. Monkevičius visur ir visada atlikdavo gerai savo pareigas ir visą gyvenimą buvo geras katalikas ir veikėjas lietuviškame darbe. Visur, kur jis prisidėjo, buvo atlikti dideli darbai ir pasiekta gražių rezultatų. Iš to galime spręsti, kad jis gerai atstovaus mums politiniuose reikaluose. Tas ypač svarbu mums lietuviams, nes visi esame suinteresuoti miesto valdyboje turėti savo tautietį. Tad būtų gražu ir naudinga, kad mūsų lietuviai remtų šį lietuvį ir išrinktų į Brocktono miesto valdybą.

B. P. B.

BROCKTONO MAJORO RINKIMAI

Brocktono lietuvių demokratų būrelis, vadovaujamas Onos Gureckienės, spalio 27 d. turėjo savo susirinkimą, kuriame buvo aptarti einamieji reikalai sąryšy su majoro ir kitų miesto pareigūnų rinkimu. Susirinkime kalbėjo dabartinis Brocktono majoras Gerald Lucey ir kiti aukšti valdininkai.

Kadangi majoras Lucey sutiko kandidatuoti sekančiam terminui, tai tikimasi, kad lietuviai už jį balsuos. G. Lucey yra geras miesto administratorius ir daug nusipelnęs Brocktono lietuviams bei visad nuoširdžiai rėmęs lietuviškuosius interesus. Jo pastangomis buvo gauta plieno liet. bažnyčios statybai, jis pasirūpino apie bažnyčią sutvarkyti gatves. Lucey daug padėjo naujiesiems ateiviams įsikibti į darbą ir miesto administracijoje, policijoje bei gaisrininkų komandoje įsileido lietuvių.

Įvertinant majoro Lucey darbus ir palankumą lietuviams, reikia tikėtis ir linkėti, kad visi lietuviai už jį balsuotų per šiuos rinkimus, lapkričio 3 d.

PADĖKA

Kaip Evangelijoje išgydytas raupsuotas skubinos pas Viešpatį išreikšti savo dėkingumo už jam suteiktą malonę, taip ir mes, pilnos nusistebėjimo ir džiaugsmingu dėkingumu skubinamės tarti padėką kilniems 39-tos Lietuvių Dienos Lakewoode dalyviams už jųjų nepaprastą paramą, suteiktą mūsų vienuolijai. Tos dienos pelno skirta mums dalis prisiųsta tuo metu, kuomet mums reikėjo pinigų apmokėti mūsų koplytėlės atnaujinimą. Suprasite su kokia gyva širdimi tariame: "Teikis, Viešpatie, atlyginti šimteriopai tiem, kurie Jūsų vardu mums gera daro!"

Reiškiame ypatingą padėkos žodį visiems komiteto nariams, kurių šventas pasidarbavimas atnešė tiek gražų vaisių: prel. S. Dobinui, kun. P. Česnai, kun. M. F. Daumantui, kun. J. Neverauskui, kun. K. Rakauskui, kun. J. Čeponiui, kun. J. Klimui, kun. L. Peciukevičiui, ir kun. J. S. Lukšiui. Kiekvienam, nuoširdžiai, ačiū!

Meldžiame sujaudintoms širdims, kad Rožančiaus Karalienė išmelstų visiems, 39-tos Lietuvių Dienos Lakewoode dalyviams, amžinų gerybių ir tolimesnį pasisekimą visuose Jūsų darbuose didesniai Dievo garbei.

šv. Kazimiero Seserys
Juozapo Marijos Viloje
Newtown, Pa.
Seselės dėkoja

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA W OA
BRADDOCK, PA.

Įdomiausia knyga spalio mėnesiui yra apie Marijos apsireiškimus Fatimoje 1917 m.

MARIJA KALBA PASAULIUI

ŠI KNYGA IŠVERSTA NET Į 7 KALBAS,
264 psl., 18 paveikslų, kaina 2 dol.

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y. arba **FATIMOS KNYGA** 122 Canton St. Stoughton, Mass.

TELEPHONE: DEARBORN 2-6819 TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD TAKER

Help Wanted Male

RANKINIAMS PIŪKLAMS GALĄSTI

prityrę arba neprityrę vyrai. Aukštas atlyginimas geriems vyrams. Nuolatinis darbas, apmokamos atostogos ir šventės.

Kreiptis asmeniškai:
CENTRAL SAW WORKS
445 N. Damen

STEADY JOBS
TOP WAGES
FOR
TOP MEN
SAUSAGE STUFFERS
and
BENCH MEN
D. P'S WELCOME
Lithuanian Speaking Co-Workers
INTERNATIONAL SAUSAGE CO.
2512 S. Western Ave.
VIr 7-7170

Help wanted Female

MOTERYS

5 ASSEMBLERS
atlikti lengvus MONTAVIMO DARBUS, kaip tai:
operuojant suspausto oro prietaisais sukti vinis, lengvas pakavimas ir kt.
Teikiama daug kompanijos beneficijų.
Patogus privažiavimas.

Kreiptis asmeniškai į įstaigą:

Mall Tool Co.
7774 South Chicago Ave.

MAIDS
FOR HOTEL WORK
No experience necessary
Steady employment — 6-day week, if possible.
5-hour day.
Excellent hourly rate plus one meal.
Call YArds 7-5580 from 9:00 a.m. to 5 p.m. or apply at
STOCK YARD INN
4178 S. Halsted St.

DISPLAY

Help Wanted

COMPTOMETER OPERATORS
STENOGRAPHER
ACCOUNTS RECEIVABLE CLERK
Experienced or will train
Excellent working conditions
Permanent positions
5-day week
Good starting salary
plus many employee benefits
Elevated, Bus and Surface Lines practically to door
Apply
AVILDSEN TOOL & MACHINE, INC.
322 S. Green St.

Help Wanted Male

DOUGLAS FURNITURE CORP.
Has immediate openings for
PRODUCTION LINE INSPECTOR
Some experience desired — will train further
Steady employment — Good wages
Automatic increases — Overtime available
Hospitalization and Insurance
Paid Vacations and Holidays
See MR. GREEN — REliance 5-0500
5555 WEST 65th STREET

WAREHOUSE MEN
NOT OVER 50 YEARS OF AGE
Some experience desirable. Preferably in paper industry. Guaranteed 52 week work per year. Five day week. One and one half over 40 hours. Excellent starting rate. Union scale. Free hospitalization. Surgical expenses, and life insurance. Paid holidays and vacations.

Call or see Mr. Luedtke, WAbash 2-2525
8:30 to 5:00 P.M. Saturday until 12:00 Noon.

CARPENTER PAPER CO.
723 SOUTH WELLS — 1st FLOOR

Pirmenybės Šveicarijoje užsibaigė šitaip: — Smyslov 18 taškų; Bronstein, estas Keres ir amerikietis Rechevsky po 16; Petrosian 15; Geller ir argentinietis Najdorf po 14½; Kotov ir Taimanov po 14; Auerbach ir Boleslavsky po 13½; vengras Szabo 13; jugoslavas Gligoric 12½; olandas Dr. Euwe 11½ ir švedas Stahlberg 8 taškai.

Toronto lietuviai įstojo į tarpklubines pirmenybes su A ir B komandom. A grupėje dalyvauja: Harthouse (universitetas), Toronto CC, vengrai, estai ir lietuviai.

B grupėje: Universiteto II, West End, Toronto CC II, ukrainiečių I, vengrų II, estų II, lietuvių II ir Harthouse Graduate.

Bostono lietuviai dalyvauja Metropolitan League pirmenybėse A grupėje, draug su Harvardo Universitetu, Cambridge Y, Newton Y, Boston Y ir Boylston CC. Pirmosios lietuvių rungtynės bus su Newton Y, lapkričio 6 d. 7:30, So. Bostono Lietuvių Pil. klube.

Bostono City p-bėse, kurios vyksta sekmadieniais Huntington YMCA, po 3 ratų pirmauja B. Siff (buv. New Yorko žaidėjas) ir Merrill, turėdami po 3 taškus. Melley, Kazys Merkis, Aleksas Klinushkov ir ... Vitkus po 1½. Viso 14 dalyvių, 6 ratai.

Karaliaitis lygiom su ... (1952 Prize Tour.), Racaitis laimėjo prieš Kent (1953 Chess Tourn.).

The Chess Correspondent, spalių nr. paskelbė iš 1951 Grand National, Round 2, Eastern Division: Merkio laimėjimą prieš Monzert ir lygias su Doelling.

FIDE (tarptautinė šachmatų federacija) nustatė 1954 m. įvykdyti zonines pirmenybes: 1-3 zonos paskirtos Europai su Egiptu, Izraeliu, Pietų Afrika ir Australija, 4-ji zona — JAV, 5-ji — Kanadai, 6-ji Vidur. Amerikai ir 7-ji Pietų Amerikai.

Tarpzoninės p-bės bus 1955 m., į jas įkeliami 22 meisteriai iš 7 zonų (iš JAV zonos—2 meisteriai ir Kanados —1).

Mums įdomu, ar Kanada kitais metais vykdys specialias pirmenybes, kad atrinktų Kanados atstovą į 1955 m. tarpzonines p-bes, ar pasitenkins šių metų Kanados pirmenybėmis, kurias laimėjo D. Yanofsky. Jei pasirinktų antrąjį sprendimą, tai Povilas Vaitonis nebeturėtų vilčių patekti į 1955 m. tarpzonines pirmenybes, nes Kanados pirmenybės tėra vykdomos kas antri metai.

IR BALETAS tai galėtų panaudoti. Iš žaidynių Philadelphijoje Franklin Field stadijone.

JIE LAIMĖJO PO TŪKSTANTĮ DOLERIŲ. Amerikos viešosios sveikatos draugija New Yorke apdovanoja penkis mokslininkus ir dvi organizacijas premijomis už išradimus, naudingus gyventojų sveikatingumui. Tarp jų yra viršuje Dr. M. Heidelberger, Columbijos un-to prof., Dr. G. Wald (dešinėje), Harvardo biologijos prof., Dr. F. J. Underwood, Mississippi sveikatos komisaras, kurio pažymėjimo ženklas tyrinėja mažoji pacientė.

CAMBRIDGE, MASS.

Bažnyčios dekoravimas

Kleb. kun. P. Juškaitis pasirūpino gauti leidimą iš Bostono arkvyskupo dekoruoti bažnyčią. Darbas pavestas meno specialistams ir šiomis dienomis bus pradėti darbai. Parapiečiai labai džiaugiasi ir mielai aukoja Dievo namų pagražinimui.

Sukaktis ir sutiktuvės

Spalio 18 L. A. Klubo patalpose įvyko iškilminga vakarienė pagerbti Elenos Puzinaitės — Crosker šeimos, kurie minėjo 10 metų vedybinio gyvenimo sukaktį ir sugrįžimą iš kariškės tarnybos Vokietijoje. Svečių atsilankė pilna salė.

Lituanistikos mokykla

Pamokas pradėjo spalio 17 pamaldomis, prašant Aukščiausio palaimos. Klebonas kun. P. Juškaitis mielai leido naudotis par. mokyklos patalpomis. Taip pat ir parapinėj mokykloj sustiprintas lietuvių kalbos mokymas. Seselėms talkon sutiko mokyti tris dienas savaitėje po vieną pamoką liet. kalbos ir istorijos kun. Al. Klimas. Jis dėstys vyresniesiems skyriams.

Parapijos vakarienė

L. A. Klubo svetainėje spalio 25 par. vakarienė praėjo pakilia nuotaika. Kunigų, ypač kun. J. Petrausko, ir šeimininkių darbštumu puota puikiai pasisekė. Salė artipilnė žmonių, geroje nuotaikoje vaišinosi ir atydžiai klausėti programos. Ta pačia proga buvo paminėta kun. Abračinsko išleistuvės ir kun. Al. Klimo priimtuvės. Podėkos žodį tarė klebonas. Sekė meninė programa, kurią išpildė mokyklos vaikučiai. Pobūvis baigtas tautos himnu.

Parapijietis

Brooklyn, N. Y.

Help Wanted Female

Tel. WE 4-0000

PRIEMĖJA - MOGLIUOTOJA, reikalinga skalbykloj, patyrusi. Nuolatinis darbas. Kreiptis: ULster 4-1600 Mrs. Beckman

EMPLOY AGENCIES

NAMŲ RUOŠOS DARBAMS SIŪLOMI ŠIE PUIKŪS DARBAI

VIRĖJOS - KAMBARINĖS
PRIEMĖJOS - BENDROS
NAMŲ DARBININKĖS
SLAUGĖS - VAIKŲ
PRIŽIŪRĖTOJOS

Gerus darbus gali gauti
Namų prižiūrėtojai - Sodininkai
Šoferiai - Vyrai įvairiems namų darbams

VEDUSIŲJŲ POROS
labai reikalingos visiems namų darbams.
Mūsų klientūra yra geriausia
Teirautis visą savaitę.

UNITED EMPLOYMENT AGENCY
7 East 59th St. N. Y. C.

Skaityk ir platink kultūros žurnalą "Aidai"

NORI GEROS KNYGOS,
įsigyk
D. PILLOS

SIELA UŽ SIELĄ

kuri "nėra autoriaus vaizduotės kūrinys, bet iš realaus gyvenimo paimtas įvykių atpasakojimas ;ryškus dvasios vaizdas daugelio jaunų sielų, su kuriomis kikvienam mūsų dažnai tenka susitikti", rašo vertėjas

KUN. A. SABALIAUSKAS
304 p. Kaina $2.00
Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Tel. EVergreen 7-...
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balzamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS—
SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Mover
SO. BOSTON, MASS.
326-328 W. Broadway

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

ISPANIŠKAS DZINGELIS

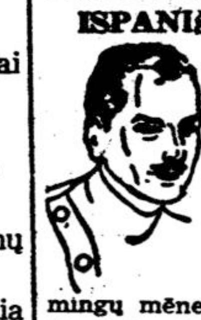

Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimų, dusinimo troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambarį ir pati ligoni; suskutus šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugsiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio $3.00 kvoteris svaro $1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

Užsisakykite
Darbininką dar šiandien

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-8
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET **NEW YORK CITY**
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

69-38 Myrtle Ave., Glendale, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
60-04 Woodside Avenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd, Fresh Meadows, Flushing
219-17 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

Lietuvių Radio Draugijos Programos
J. P. GINKUS, Direktorius
Trečiadieniais 9:30 val. vak.—WWRL 1600 kc—5000 w.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-0208, BROOKLYN 11, N. Y.
J. P. GINKUS, Direktorius; AD JEZAVITAS, Muzikos Dir.; J. VALAKAS, Pranešimų Dir.

Nedelsdamas įsigyk
"LIETUVOS ARCHYVĄ"
(BOLŠEVIZMO METAI)

Knyga vaizdžiai piešia originaliais dokumentais komunizmo smurtą ir lietuvių kančias. Neįkainuojamos vertės ir pirmoji tos rūšies knyga Amerikos spaudoje.
Knyga turi 428 puslapius. Kaina—$3.00.
Šią atkarpą pasiųskit kartu su 3.00 dol. šiuo antrašu:

"DARBININKAS",
680 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Gerb. Tamsta,
Malonėkit prisiųsti .... egz. "LIETUVIŲ ARCHYVO"
sekančiu adresu:
Vardas .... Pavardė ....
Adresas ....
PS. Pinigus, sumoje .... siunčiu laiške.

GRAŽI MŪSŲ LIETUVA
Jos grožį nepaprastai ryškiai iškelia PULGIO ANDRIUSIO plunksna premijuotame veikale
EŽERO ANOJ PUSĖJ
101 p. Kaina $1.50
Gaunama:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Užsakykite "Eglutę" adresu: Eglutė, RFD 2, Putnam, Conn.

"Pirmiausia užeik pas Adamą"
Būsi greitai ir mandagiai aptarnautas.
VISAIS SAVO DRAUDIMO IR REAL ESTATE REIKALAIS
Adam Realty Co.
1140 EAST JERSEY ST.
ELIZ., N. J.
Adam Stankūnas EL. 4-1570

This is LIFE INSURANCE MONTH
DON'T DELAY! — ACT TODAY!
Help Yourself — Help Your Family
with LOW-COST
SAVINGS BANK LIFE INSURANCE
As Little as $250 As Much as $5000
Policies for Children, too
THE *Kings County* **SAVINGS BANK**
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
Telephone STagg 2-6676

Tel. EV. 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ
COLLISION IR AUTO TAISYMO D-VĖ
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUNIS, namų tel. HY ... 597 GRAND STREET
Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. ... BROOKLYN, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas

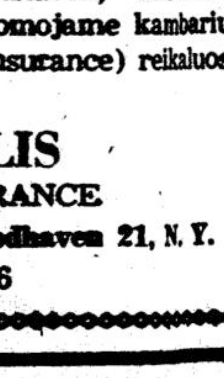

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-.... (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

NEW YORKO NAUJIENOS

Vėlinių lietuviškų tradicijų reikalu

Iškilus klausimui, ar dera Vėlinių išvakarėse šokti, New Yorko - New Jersey Lietuvių Kunigų Vienybės Provincijos Valdyba atkreipia visų lietuvių dėmesį, kad tą dieną šokti nedera. Tai nusikaltimas ne prieš tikėjimą, bet prieš lietuvių tautos papročius.

Visų Šventųjų vakarą ir Vėlinių dieną, nuo neatmenamų laikų lietuviai pratę praleisti giliame susikaupime ir rimtyje. Tomis dienomis Lietuvoje nutildavo dainos, būdavo uždarytos visos pasilinksminimų vietos, neveikdavo teatrai nei kinai. Vėlinių išvakarėse tikintieji rinkdavosi į bažnyčias ir kapines melstis už mirusius šeimos narius, artimuosius, draugus ir dėl Lietuvos laisvės kritusius karius. Tos pamaldos buvo visų mylimos, branginamos, o bolševikų okupacijos metais net laisvės kaina apmokamos. Net netikintieji pagerbdavo Vėlinių išvakarių susitelkimą. Daina ar muzika, nekalbant apie šokius, būtų buvę laikoma dideliu nerimtumas, jokiu būdu nesuderinamas su lietuviškais papročiais.

Vėlinių išvakarėse, kada gyvai prisimenami mirę šeimos nariai, koncentracijos stovyklose žuvę lietuviai tremtiniai, gyvybę paaukoję partizanai, šokantieji skaudžiai užgauna mylinčius Tėvynę Lietuvą, jos žmones ir šventus lietuvių tautos papročius.

Kun. Myk. Kemėžis,
New Yorko - New Jersey
Lietuvių Kunigų Vienybės
Valdybos Pirmininkas
Kun. A. Račkauskas,
Sekretorius

J. E. Kauno arkivysk. Metropolito Juozapo Skvirecko

80 metų amžiaus sukakties minėjimo programoj, lapkričo 8 d. 3 val. p.p., Apreiškimo par. salėje, kalbės prof. kan. J. Meškauskas ir T. Klemensas Žalalis, OFM. Meninę dalį išpildys pianistė Jul. Rajauskaitė Sušienė ir skautų vyrų oktetas, vad. Myk. Liuberskio. Įėjimas nemokamas, visuomenė kviečiama dalyvauti.

Studentų at-kų susirinkimas

bus sekmadienį, lapkričio 1 d., 12 val., Apreiškimo parapijos patalpose. Programoje fotografo Vyt. Maželio aktualus pasikalbėjimas apie foto meną. Nariam ir kandidatam dalyvavimas būtinas. **Valdyba**

Kęstučiai Simanavičius ir Krinickas

spalio 21 išvykō kariuomenēn. Abu tremtiniai, atvykę Amerikon prieš 4 metus, priklausē V. Atsimainymo par. chorui Maspethe. Choras suruošē išleistuves ir įteikē dovanų. Geriausio pasisekimo.

V. Kvietkus ir P. Karašauskas,

LRKSA centro valdybos nariai lankēsi New Yorke spalio 25 ir tarēsi su apylinkēs kuopų valdybomis.

Siuvėjų unijos banketas,

buvęs spalio 24 pavyko. Atskiros siuvyklos turējo savo stalus su valgiais ir gērimais.

Simas Sužiedėlis,

Darbininko redaktorius, sekmadienį buvo išvykęs į Montrealį Kristaus Karaliaus šventēs proga skaityti paskaitos.

Žurnalistų akademija

Sekmadienį, lapkričio 1 d., lygiai 12 val. Tarptautnē Laisvųjų Žurnalistų Federacija rengia akademiją, kurioje bus prisiminti žuvę arba kalinami pavergtųjų tautų žurnalistai. Garbēs svečias — prof. Lemkinas. Muzikinēje dalyje dalyvaus: estų smuikininkē Evi Liivak, lenkų koloratūrinis sopranas Halina Victoria, Budapešto, vengrų, solistas Mezey, lietuvių pianistas Al. Mrozinskas. Akademija įvyksta Kosciuszko Foundation, 15 E. 65 St., New York City. Įējimas nemokamas, žurnalistai ir plačioji visuomenē prašomi dalyvauti.

Tarptautinei moterų meno ir pramonēs

parodai New Yorke, kuri įvyks lapkričio 1-8 d., garbēs ir darbo komitetas sudarytas iš Pabaltijo Moterų Tarybos lietuvių atstovių ir Moterų Vienybēs. Komisiją sudaro abiejų organizacijų valdybos, vad. V. Jonuškaitei - Leskaitienei ir Paulinai Šimēnienei. Paroda vyks 71 Armory, ties Park Ave. ir 34 gatve.

Operetēs choras pradeda repeticijas

su nauju dirigentu. Pirmoji repeticija bus spalio 30 d. 8 val. vak. Piliečių klube. Į chorą kviečiami visi buvę ir nauji choristai.

Draugijų konferencija,

įvykusi spalio 25 pasisekē. Dalyvavo 46 delegatai, pranešimus padarē Sidzikauskas, Trečiokas ir Tysliava. Sudēta aukų 110 dol., kurios bus pasiųstos Chicagon Alto tarybai.

Paštas praneša,

kad lapkričio 3, rinkimų dieną, pašto įstaigos bus atviros nuo 8 ligi 10 val. ryto.

JAM [illegible] NĖRA. [illegible]

PL B-nēs pirmasis susirinkimas

Cypress Hills apylinkēje įvyks spalio 31 d. 7 val. vak. Norvilų namuose 19 Chestnut St., Brooklyne. Apylinkēs lietuviai prašomi atsilankyti valdybos rinkimams.

New Yorko ateitininkams

Lapkričio 3 d., antradienį, 7 v.v. Angelų Karalienēs parapijos salēje rengiamas pobūvis išvykstančiam į Europą J. E. vysk. V. Padolskui pagerbti. Visi New Yorko ateitininkai: sendraugiai, studentai ir moksleiviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Skautų ir visuomenēs žiniai

Lapkričio 1 sueina 35 metai nuo Liet. Skautų S-gos įkūrimo. Tam atžymēti lapkričio 1 New Yorko skautai-ēs renkasi Apreiškimo par. salēje 12 val. 15 min. iškilmingai sueigai. Skautams privaloma, visuomenē kviečiama. Spalio 30 vakare 7 val. toj pačioj salēje skautai renkasi laužo pasirengimui. Mažieji, kurie laužo programoj nedalyvauja, atvykimas nebūtinas.

Balfas pasiuntē Europon

45,000 svarų sviesto. Dabar rengiama sūrio siunta, viso 150,000 svarų: Austrijai 2,000, Italijai 2,000. Daroma pastangų Prancūzijai pasiųsti apie 5,000 svarų.

BOSTONO ŽINIOS

Kristaus Karaliaus šventē

Bostone pasitaikē labai lietingą dieną. Tačiau vistiek minējimas praējo gražiai, nors ir nebuvo tiek žmonių, kiek jų būtų buvę gražią dieną. 10 val. pamaldas laikē pats klebonas kun. Pr. Virmauskis. Choras pirmą sykį po vasaros atostogų giedojo mišias. Pamokslą sakē jēzuitas T. Mešlis.

Po pietų bažnyčioje buvo atitinkamos pamaldos, o po to salēje po bažnyčia iškilmingas šventēs minējimas, kurį pradējo savo žodžiu ir malda klebonas kun. Pr. Virmauskis. Ateitininkų moksleivių atstovē Vida Lušytē pasakē jautrų B. Brazdžiono eilēraštį. Parapijos jaunųjų choras, vedamas seselēs Elzbietos, gražiai pagiedojo keletą giesmių.

Dr. J. Girnius skaitē vertingą paskaitą apie šios šventēs prasmę. Susirinkimo dalyviai išklausē paskaitos didele rimtimi.

Iš Brocktono atvykęs solistas Ad. Barauskas nuotaikingai pagiedojo dvi lotyniškas giesmes.

Parapijos choras, vedamas muz. J. Kačinsko, nežiūrint lietaus, gausiai susirinkęs įspūdingai atliko keletą giesmių.

Minējimo metu buvo daroma rinkliava Katalikų Akcijos Fondui.

Ateitininkų šventē

Bostono ateitininkai sekmadienį, lapkričio 1 d., renkasi į parapijos salę po bažnyčią pagerbti savo narius, sulaukusius 50 m. amžiaus.

Poetai dalyvauja programoj

Liet. Enciklopedijos krikštynos, kurios bus iškilmingai švenčiamos lapkričio 8 d., 3 val. p.p. So. Boston High School salēje, meninę programą atliks, kaip jau žinome, parapijos choras, ved. muz. J. Kačinsko, ir solistē E. Kardelienē. Šalia jų savo kūrybą skaitys žymieji poetai B. Brazdžionis, A. Gustaitis, St. Santvaras — visi trys bostoniškiai — ir iš New Yorko specialiai atvyksta J. Aistis.

Laukiama labai daug publikos ne tik iš Bostono, bet ir iš visos N. Anglijos.

Įspēja Mass. automobilistus,

kad ligi lapkričio 1 pasirūpintų atlikti žieminę automobilių inspekciją, nes sekmadienį policija jau gaudys ant kelio.

Skautai kviečia tēvus

Skautininkų Ramovē Bostone kviečia skautų ir skaučių tēvus, globējus bei bičiulius atvykti į pasitarimą, kuris įvyks spalių 31 d., šeštadienį, 6 val. vak. taut. namuose 484 E. Fourth St., So. Boston.

Rengiasi bazarui

Mūsų parapijos seselēs buvo sukvietusios tēvus ir tarēsi dēl bazaro, kuris rengiamas lapkričio 22 d.

"Vytis" 9-10 Nr.

ką tik išspausdintas ir siuntinējamas skaitytojams. Numeris skirtas atžymēti buvusiam jubiliejiniam seimui. Redakcija rūpestingai atrinko aktualią medžiagą. Daug aktualių minčių ir ypač daug iliustracijų. Dēmesio vertas tame numery įdētas toks redakcijos paskatinimas anglų kalba: Neužmirškime, kad esame lietuviai ir kad savo kalba galime didžiuotis. Bandykime rašyti lietuviškai. Pradēkime nuo mažesnių dalykų ir plēskime kituose numeriuose. Nebijokime to. Lengva rašyti lietuviškai. Jei bus klaidų, jas ištaisys redaktorius.

Kadangi anglišką dalį tvarko p-lē F. Grendelytē, todēl reikia manyti, kad ir šis gražus paraginimas yra jos sugalvotas. Sveikiname!

Jonas Monkus ir Adelē Kontautaitē

sujungti moterystēs ryšiais spalių 24 d. So. Bostono liet. parapijos bažnyčioje. Jungtuvių apeigas atliko jaunosios brolis kun. A. Kontautas. Buvo daug žmonių bažnyčioje ir didelēs vestuvių iškilmēs. Abu jaunavedžiai yra nauji ateiviai, bet jau spēję aktyviai pasireikšti šios šalies lietuviškame gyvenime. A. Kontautaitē ypač buvo žinoma ir vertinama kaip talentinga dramos kolektyvo narē. J. Monkus gyvena Brocktone. Sveikindami, linkime laimingo gyvenimo ir tikimēs, kad jų ryšiai su lietuviška veikla liks tokie pat tamprūs, kaip ligi šiol.

Joana Grigaitē spalių 25 d. ištekējo už Rogers Kaplinger.

Gimē Juozapas, sūnus Juozapo ir Onos Sladkevičiūtēs, Cooney, gyv. 398 W. 2nd St., pakrikštytas spalių 25 d.

Kun. Sugintas,

keliaudamas buvo užsukęs kuriam laikui į So. Bostoną ir talkininkavo parapijos kunigams.

PADĒKA

Vēl turime progą išreikšti savo padēką mūsų brangiems geradariams, kurie taip nenuilstamai prisimena ir pasidarbuoja mūsų gerovei. Esame nepaprastai dēkingos už aukas, įteiktas mums iš paskutinēs "lawn party". Teatlygina gerasis Dievas Jūsų dosnumą, palaimindamas kiekvieną ir gausiai apdovanodamas savo malonēmis.

Dēkingos
Jēzaus Nukryžiuotojo Seselēs Bostone

Liet. Studentų Sąjungos

New Yorko skyriaus susirinkimas įvyko šeštadienį, spalio 24 d. Angelų Karalienēs parapijos salēje. Buvo aptarti ruošiamų studentų dienų reikalai ir po susirinkimo pasišokta.

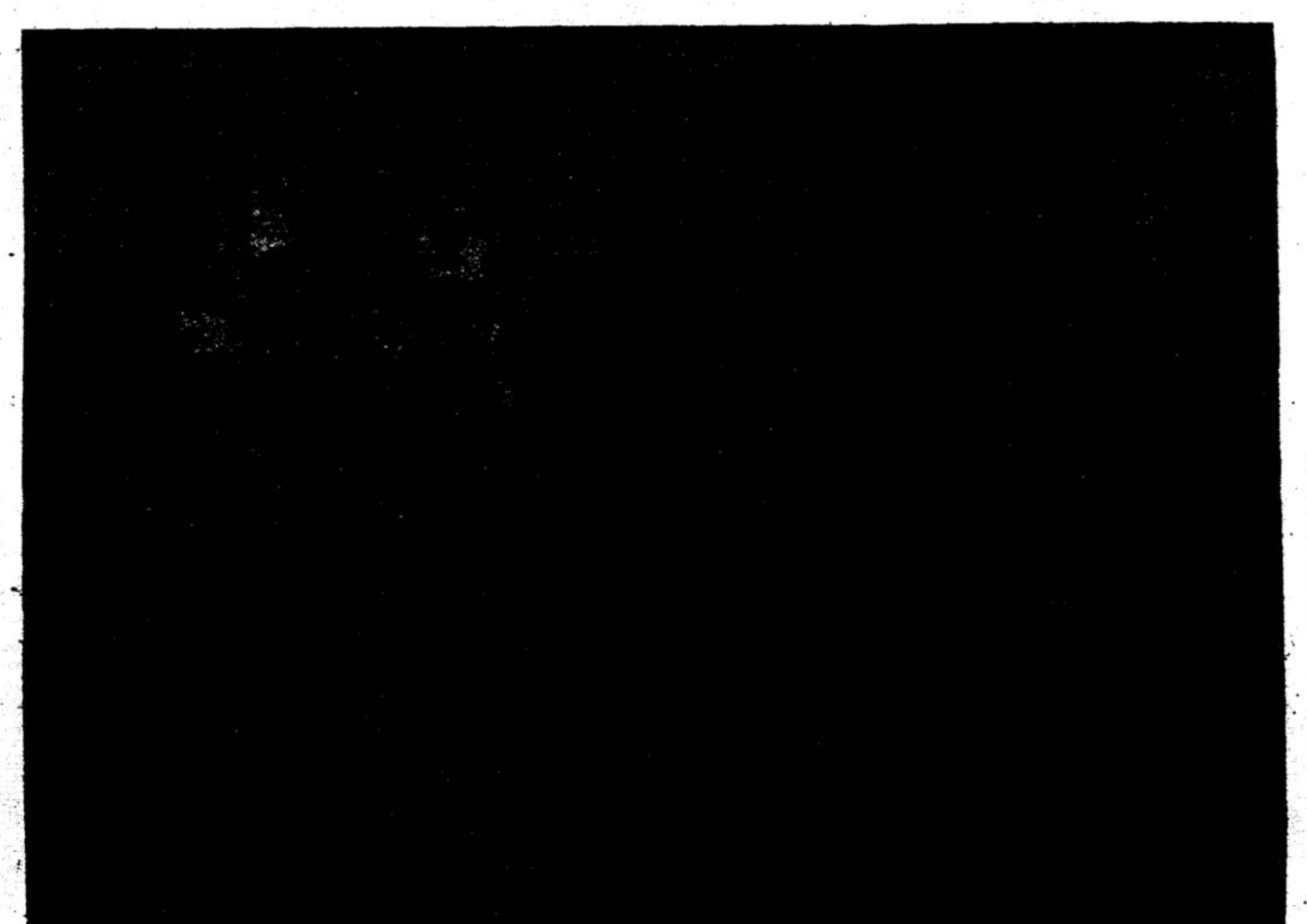

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS CHORAS ir artistai, kurie lapkričio 8 d. koncertuoja Newarke. Nuotr. Vyt. Mažeilo

"Visiems, kurie ryžtasi vanagams nudaužyt pirštus, pelēdoms papešti paausius, iš pikčiausių raganų, kurios šiandien pasaulį baigia paversti plūstančių ašarų ir neišpasakytų kentējimų vieta,—atimti kiekvieną, dar nespētą sudoroti būtytę" —

reikia įsigyti
JURGIO JANKAUS

PO RAGANOS KIRVIU

102 p. Kaina $1.50

Užsakymus siųsti:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Šeimininkių galvosūkis, kaip gaminti valgius skaniai ir pigiai, išsispręs,

įsigijus
A. DAUGIRDIENĒS

TAUPIOJI VIRĒJA

151 p. Kaina $2.00

Gaunama:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N.Y.

Put Christ in Christmas — With a Nativity Set from
Walsh CHURCH GOODS
164-01 89th Ave., Jamaica, N. Y.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ
(vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.)
NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Pirmą kartą toks meno vakaras mūsų apylinkēje
Šv. Trejybēs parapijos, Newark, N. J., Šv. VARDO DRAUGIJA ruošia
1953 m. lapkričio (Nov.) mēn. 8 dieną
LIETUVIŠKŲ VAIZDŲ - DAINOS - DEKLAMACIJOS
VAKARĄ
Programą išpildys
H. Kačinskas, T. Daubaraitē, J. Blekaitis, A. Mrozinskas, Vyt. Augustinas. Angelų Karalienēs parapijos (Brooklyn) choras, ved. Myk. Liuberskio ir Skautų oktetas.
Po programos ŠOKIAI, grojant puikiam orkestrui. Vakaras įvyks Šv. Jurgio Dr-jos salēje, 180 New York Ave., Newark, N. J.
Pradžia 5 val. vak. Įējimo auka $1.25.

1953 m. lapkričio mēn. 1 d. (sekmadienį)
"ŠVIESOS" SAMBŪRIO NEW YORKO SKYRIAUS MENO SEKCIJA RUOŠIA
PROF. ADOMO GALDIKO 60 METŲ SUKAKČIAI ATŽYMĒTI
LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARĄ
pavadintą
ADOMAS GALDIKAS
IR GAMTA LIETUVIŲ LYRIKOJE BEI MUZIKOJE
Kalbēs prof. V. K. JONYNAS ir meno istorikas ALEKSIS RANNIT. Meninēje programoje dalyvaus: V. Operos solistē Vincē Jonuškaitē - Zaunienē, pianistē Aldona Kepalaitē, dramos aktoriai Henrikas Kačinskas ir Albina Kašiubaitē, poetai Jonas Aistis ir Juozas Tysliava. Programos vedējas Alfonsas Petrutis.
VIETA: Grand Paradise salē, 318 Grand St., Brooklyne.
PRADŽIA: 4.30 val. vak. Užkandžiai—šokiai, grojant džiazo orkestrui.
ĮĒJIMAS: $2.50 įskaitant užkandžius. Studentų S-gos nariam $1.
RENGĒJAI

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-0000